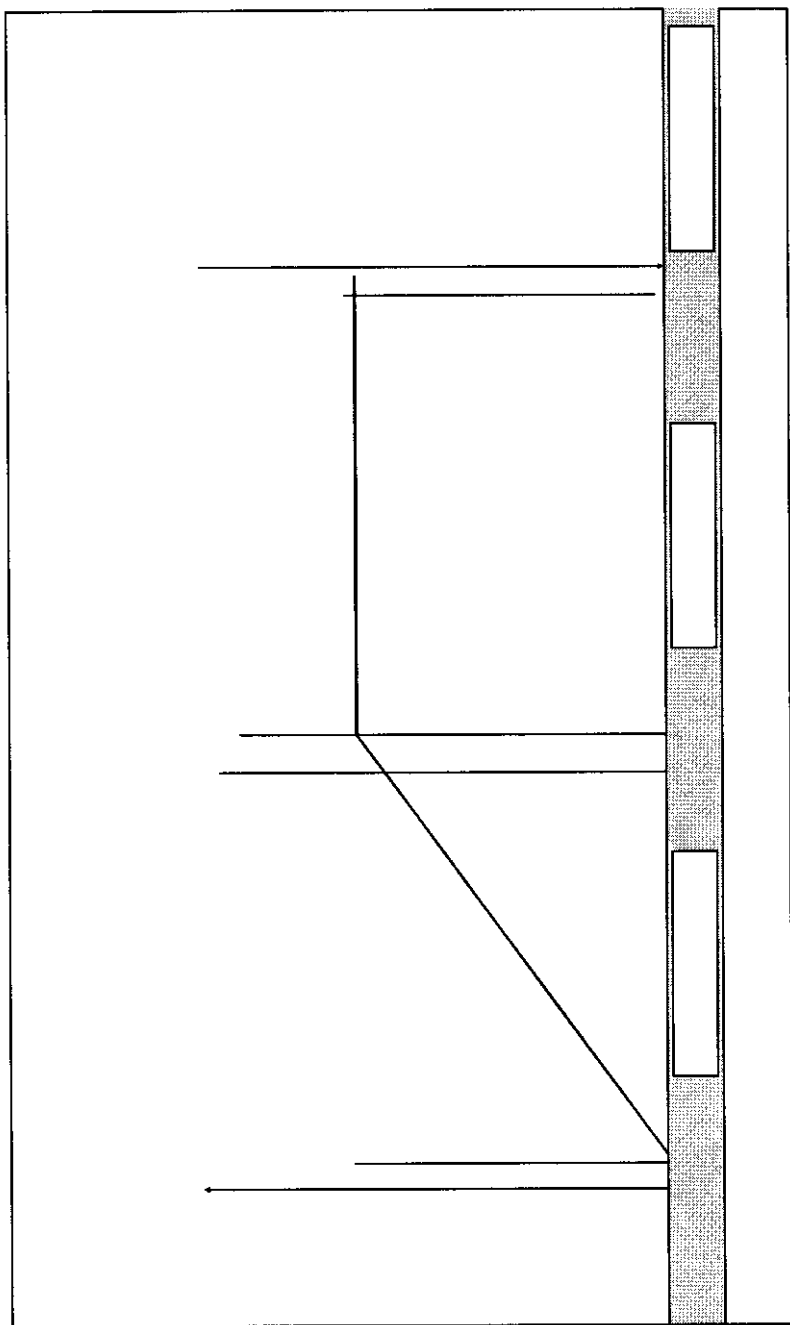

> ክፍል ሦስት < አውሮፓ፡ ወታደራዊ ኃይልና አዲሱ የዓለም ሥርዓት

በ1992 እኦኦ ክረምት የተካሄደው የአሎምፒክ ውድድር አውሮፓን የሚያጥለቀልቀውን አስደናቂ ለውጥ አጉልቶታል። ይህም በዩጎዝላቪያ መከፋፈል ነበር። የዩጎዝላቪያው ቡድን በ1988 እኦኦ በተወዳደረ ጊዜ፣ እንደ አንድ አገር ነበር የቀረበው። በ1992 እኦኦ ግን ከዚህ አገር የተገነጠሉት ክሮሺያና ስሎቪኒያ የየራሳቸውን የአትሌቲክስ ቡድን ላኩ። በ1936 እኦኦ ኢስቶኒያ፣ ላቲቪያና ሉቱዋኒያ ለየግላቸው ቡድንን በአሎምፒክ ውድድር ላይ አቅርበው፣ ከ1936-1988 በነበረው ጊዜ ግን እንደ አንድ ቡድን በሶቪየት ሕብረት ሥር ተሰልፈው ነበር። በ1992 እኦኦ ደግሞ እንደገና ተከፋፍለው ቀረቡ። የሶቪየት ኅብረት በ1992 እኦኦ ፈርሶ የነበረበት ወቅት ቢሆንም፣ አንድ ቡድን ተወዳድሮ ነበር። ቡድኑ “የተባበረው ቡድን” በሚባል ስያሜ ሲወዳደር፣ ያለ ሰንደቅ ዓላማ ወይም ብሔራዊ መዝሙር ነበር። ሆኖም፣ ልብሳቸው ላይ የሚነበበው “የተባበሩት ሶቪየት ሶሻሊስት ሪፐብሊክ” የሚል ጽሑፍ ነበር። የምሥራቅና የምዕራብ ጀርመን የአሎምፒክ ቡድኖች የሁለት መሆናቸው ቀርቶ የአንድ አገር ሆኑ። እነዚህ ሁሉ ምድርን የከፋፈሉ ሁኔታዎች የተከናወኑት ከአራት ዓመት ባነሰ ጊዜ ውስጥ ነው።

አንድ ሰው ጀርመን እንደገና አንድ ትሆናለች፣ ሶቪየት ኅብረት በሁላም ትበታተናለች፣ የዋርሶ ኃይል ይፈርሳል፣ ብሎ በ1980ዎቹ ቢናገር ኑሮ ይቀለድበት ነበር። በምዕራብና ምሥራቅ አውሮፓ መካከል ያለውን የልዩነት ርቀት ያህል ቋሚ የመሰለ ነገር አልነበረም። የሁለቱ ወገን ወታደሮች በሽቦና በፈንጂ በብዙ ርቀት ከታጠሩ ድንበሮቻቸው ባሻገር፣ በተያዩ ቁጥር፣ የሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጠባሳ ሲያመረቅከባቸው ነበር የቆየው። ይሁን እንጂ፣ ሁሉም ነገር በአጭር ጊዜና በሚያስገርም አኳኋን ተለወጠ።

አውሮፓ ውስጥ የተካሄዱት ለውጦች ምን ያህል ጠቃሚ ናቸው? በዓለም ያለውን የኃይል ሚዛንና ተጽዕኖ ለመረዳት የሚጠቅም ነገር አላቸው። አሜሪካንና ጃፓን ዓለም አቀፋዊ የበላይነትን ለመያዝ በውድድር ላይ ያሉ ይመስላሉ። ሁለቱም በአዲሲቱ አውሮፓ ገለል ይደረጉ ይሆናል።

“በክፍለ-ዘመኑ መጨረሻ ገደማ የአውሮፓው ኅብረት 520 ሚሊዮን ሕዝብ ያሏቸው ሀያ ሦስት መንግሥታትን የሚይዝ ይሆናል። የነበራቸው አጠቃላይ ምርት 5 ትሪሊዮን የአሜሪካን ዶላር ይደርሳል። ከዚህ ጋር ሲነጻጸር፣ የአሜሪካን አጠቃላይ ምርት 4 ትሪሊዮን ዶላር፣ የጃፓን ደግሞ 2 ትሪሊዮን ዶላር ይሆናል። የሁለቱ አገሮች ሕዝብ ድምር ከ375 ሚሊዮን በታች ነው።”

አውሮፓ በፖለቲካና በኢኮኖሚ አጠቃላይ ለውጥ በምታደርግበት ጊዜ፣ የፖለቲካ ሰዎችና ኢኮኖሚስቶች ደግሞ፣ የወደፊት ውጤቱን ለመለየት የራሳቸውን ይህ ይሆንን የሚል ትንታኔ ያደርጉ ነበር። አውሮፓ እንደተባበረ አዲስና ግዙፍ የዓለም ሥርዓት ሆና ትወጣለች? ወይስ ሂደቱ ግጭትና ብጥብጥን ያስከትል ይሆን? ስለ ወደፊቷ አውሮፓ ሁኔታ መጽሐፍ ቅዱስ የሚሰጠን ፍንጭ አለን? በእርግጥ ስለ ወደፊቱ አውሮፓና ስለቀረው ዓለም ሁኔታ መጽሐፍ ቅዱስ የሚገልጠው ነገር አለ። እስቲ የአውሮፓን የወደፊት ዕጣ በተመለከተ የእግዚአብሔር ቃል የሚገልጠውን እንፈትሽ።

> ምዕራፍ አሥራ ሁለት <

የአውሮፓ ኢኮኖሚያዊ ኮሚሽንና የአውሮፓ ኅብረት

“ከአትላንቲክ እስከ ኡራል ተራራዎች” የሚዘልቀው የአውሮፓ ኅብረት። ሚካኤል ጎርቫችቭ በ1989 እኦኦ ፓሪስ ውስጥ በሰጡት አንድ ቃለ መጠይቅ ይህን አንቀጽ በተናገሩ ጊዜ፤ ከሠላሳ ዓመታት በፊት በቻርልስ ደጎል የተባሉትን ቃላት ነበር ያስተጋቡት። ምሁራን፤ የአካባቢው መሪዎችና ወታደሮች ይህን የተባበረች አውሮፓ ህልም ለምዕተ ዓመታት አልመዋል። እንደ ናፖሊዮንና አዶልፍ ሂትለር ያሉት መሪዎች ዕቅዳቸውን ወደ ተግባር በመተርጎም፤ አውሮፓን አጥፊ ጦርነት ውስጥ ከተዋት ነበር። የአውሮፓ ኅብረት ፕሬዚዳንት የነበሩት ጃክ ድሎርስ ደግሞ፤ በጸጥታና በማይታይ አኳኋን በመሥራት ያለ ምንም ጦርነት ይህንኑ ዓላማ ለማሳካት ጥረዋል። የእነዚህ ሰዎች ዘዴዎች ይለያዩ እንጂ፤ ግባቸው ያው የተባበረች አውሮፓን መመሥረት ነበር።

ብዙ ልዩነቶች ያሉባት የአውሮፓ አህጉር አንድ ልትሆን ትችላለች? እንዴት ነው የተለያዩ ቋንቋዎች ተናጋሪ የሆኑ፤ የተለያዩ የሃይማኖት መሠረቶችና፤ መንግሥታዊ መዋቅር ያሏቸው አገሮች አንድ ቡድን ወደ መሆን የሚደርሱት? መስናክሎቹ ብዙ ናቸው፤ ያንኑ ያህል ጠቀሜታዎችም አሉ። አውሮፓ የሚኖራት የመጀመሪያ ጥቅም ኢኮኖሚያዊ ነው። አንድ ጸሐፊ፤ “አንዳንድ ጸሐፊዎች እንዳስገነዘቡት የኅብረቱ ዋነኛና አንድ ምክንያት፤ አውሮፓ ኢኮኖሚያዊና ቴክኒኮሎጂያዊ አሠራርን ለማሻሻል ዋና ዋና እንቅስቃሴዎችን ካልጀመረች፤ ከአሜሪካ ብቻ ሳይሆን ከጃፓንም በጣም ወደ ኋላ የመቅረት ዕጣ ይጠበቃታል።” ብለው ነበር።

1202 በአጭሩ ሲገለጥ፤ አውሮፓ በዓለም አቀፋዊ ኢኮኖሚ ተወዳዳሪ ለመሆን መተባበር አለባት። ልክ ዛሬ ከታላላቅ የግብርና ተቋማት ጋር እንደሚወዳደሩ አነስተኛ ገበሬዎች ሁሉ፤ የተወሰነ ገበያ ያላቸው ትንንሽ አገሮች መተባበር አለባቸው። ያለዚያ ምርታቸውን በቁጠባዊ ዘዴ በሚያመርቱ ታላላቅ አገሮች ይዋጣሉ። የአውሮፓ አገሮች ከእንግዲህ የተለያዩ የምርት ደረጃ፤ የተለያዩ የገንዘብ ፖሊሲ ወይም የተለያዩ የትርፍ፤ የወጪና የገቢ ሕግ ሊኖራቸው አይገባም። ለሁሉም አገሮች ደረጃዎችንና ፖሊሲዎችን የሚያወጣ ማዕከላዊ የሥልጣን አካል መኖር አለበት።

የተባበሩት የአውሮፓ አገሮች

ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት ወዲህ በአውሮፓ አንድ ዓይነት ኅብረት ለመፍጠር ብዙ ሙከራዎች ተደርገዋል። “የአውሮፓ ኢኮኖሚያዊ ትብብር ድርጅትን” ለመመሥረት በ1948 እኦአ አሥራ ሰባት የአውሮፓ አገሮች ተባብረው ነበር። ይህ ድርጅት ማርሻል ፕላን በመባል ከሚታወቀው የአሜሪካን የእርዳታ ፕሮግራም የሚገኘውን የእርዳታ ሥርዓት ያስተባበረ ነው። ይሁን እንጂ፤ ድርጅቱ ውሳኔውን ለማስፈጸም ሥልጣን አልነበረውም። የማርሻል ፕላን ዕቅድ ሲያበቃ፤ የድርጅቱ አስፈላጊነትም አበቃ።

በ1958 እኦአ ስድስት አገሮች፤ ማለት ቤልጂየም፣ ፈረንሳይ፣ ኢጣሊያ፣ ሉክሰንበርግ፣ ኔዘርላንድና ምዕራብ ጀርመን “የአውሮፓ ማኅበርን” መሠረቱ። የዚህ ማኅበር ግብ፣ የአውሮፓን ኢኮኖሚ አንድ ማድረግ ነበር። በዚሁ መሠረት አገሮቹ ቤልጅየም፣ ብራሰልስ ከተማ ውስጥ ፓርላማና ፍርድ ቤት በመመሥረት፤ በኅብረታቸው ሥር ሦስት የተለያዩ ቡድኖችን አቋቋሙ። አንደኛው፤ “የአውሮፓ ኢኮኖሚያዊ ማኅበር”፤ ብዙውን ጊዜ “የጋራ ገበያ” በመባል የሚታወቀው ነው። በሁለተኛ ደረጃ የጋራ የኢኮኖሚ ፖሊሲ ነደፉ፤ በመጨረሻም የሸቀጥ ትርፍን አስቀሩ። “የአውሮፓ የከሰልና የብረት ማኅበር” በኅብረቱ አገሮች የሚገኙ የከሰልና የብረት እንዲሁም ሦስት ፖሊሲዎችና አሠራሮችን ለማስተባበር ሞከሩ። “የአውሮፓ የአውቶሚክ ኃይል ማኅበር” ደግሞ አውቶሚክ ኃይልን ለማስፋፋትና ለሰላም ዓላማ ለማዋል ፈለገ።

1203 ድርጅቱ በአባላት ብዛት ቢያድግም፤ የአንድነቱ ሂደት ግን ቢፎክራሲያዊ የጭቅጭቅ አረንጃጭ ውስጥ ዘቅጧል። በ1980ዎቹ ዓመታት የግዙፉ “የአውሮፓ ኢኮኖሚያዊ ማኅበር” ግብ ከሸፈ። አባላቱም ተስፋ ከመቁረጥና የጭቅጭቅ ቡድን ከመሆን የሚርቁ አልመሰሉም። ይሁን እንጂ፤ የአሜሪካና የጃፓን የኢኮኖሚ እድገት በአውሮፓ አገሮች ላይ የሚፈጥረው ተጽዕኖ እያደገ በመምጣት፤ የብሔራዊ ጥቅም ተከላካይነታቸውን በመተው ለአንድነታቸው እንዲጥሩ አደረጋቸው። ከመተባበር ወይም በቴክኒዎሎጂ ኃያላን በሆኑ አገሮች ከመጥፋት አንዱን መምረጥ ነበረባቸው።

“የአውሮፓ ኢኮኖሚያዊ ኮሚሽን” በ1986 እኦአ በፖለቲካ የተባበረችው አውሮፓን ግብ በግልጽ አወጣ። በአህጉሪቱ ለዓመታት ሰፍኖ የቆየው ግጭትና ውድድር ሲታሰብ እድገቱ ታላቅ ነበር። በ1992 እኦአ አገሮቹ የምርታቸውን ደረጃ ባስተባበሩና የሸቀጥ ትርፍን ባስወገዱ ጊዜ ነው የመጀመሪያውን እንቅፋት ያስወገዱት። እነዚህ እርምጃዎች ግን ጅማራዎች

ብቻ ናቸው። ለሁሉም አገሮች ከሚሆን አንድ የገንዘብ ፖሊሲ ጋር የአውሮፓን ማዕከላዊ ባንክ አቋቁሟል። በአዳዲስ የባቡር ሀዲዶችና በመኪና መንገዶች የመገናኘቱ ሂደት የዚህ ሰፊ ኅብረት አባላት የሆኑ አገሮችን አንድነት ያጠናክረዋል፤ በአገሮች መካከል በሚደረገው ጉዞ ላይ የተጣለው ቁጥጥርም ይላላል። ከቀረጥ እስከ ማንጓጥ ባለው እንቅስቃሴ አውሮፓ እንደተባበረ ማኅበረሰብ ትሠራለች።

በ1980ዎቹ ፍጻሜና በ1990ዎቹ መጀመሪያ አውሮፓን የናጧት አስደናቂ ነገሮች ወደ አንድነት የምታደርገውን ጉዞ አፋጠኑት። የሶቪየት ኅብረትና የዋርሶ ኃይል መፈራረስ አውሮፓን ከቀዝቃዛው ጦርነት ግንባር ወደ ኋላ መለሳት። በምሥራቅና ምዕራብ አውሮፓ ድንበር ላይ የነበረው የሽቦ አጥር በመፈራረሱ፣ በታሪክ ጠላቶች የነበሩ አገሮች ወዳጆች በመሆን ላይ ናቸው።

የቀድሞይቱ ሶቪየት ኅብረት ክፍሎች የነበሩና፣ ካፒታሊዝምን ለማፈራረስ ያልሙ የነበሩ አገሮች፣ ዛሬ መዋዕለ ንዋይ በመሻት ወኪሎቻቸውን ወደ ምዕራብ በመላክ ላይ ናቸው። ሶቪየት ኅብረት ጠንካራ ከሆነው ከኮሚኒስት አመራር የካፒታሊዝም አመራርን በመጠኑ ወደሚቀበል አስተዳደር ተለውጣለች። አውሮፓ ከጦር መሣሪያ ጥቃት ፍርሃት ነጻ ስለሆነች፣ ስለ ሠላማዊት አህጉር ለማለም ትችላለች። ይህ ህልም በዚህ ክፍለ-ዘመን መጀመሪያ ገደማ የማይታሰብ ነበር።

የግዴታ ጋብቻ

የአውሮፓ ኅብረት አዋቃሪዎች በቅርብ ዓመታት አንድ አስደናቂ እድገት አድርገዋል። ይሁን እንጂ፣ ለተባበሩት የአውሮፓ አገሮች ኅብረት አሁንም የሚቀረው ነገር ስላለ፣ ሙሉ የሆነ ነገርን ለመጻፍ የሚችል ሰው የለም። ብዙዎች ኅብረቱን በፍቅር እንደተጀመረ ሳይሆን፣ በግዴታ የተጀመረ ጋብቻን የሚመስል ታሪክ እንዳለው አድርገው ነው የሚያዩት። የፈገግታዊ ጭምብል ቢገለጥ፣ አውሮፓን የተጋፈጧት ብዙ ችግሮች ይታያሉ።

ሁለቱ የዓለም ጦርነቶች ብዙዎቹ የአውሮፓ አገሮችን “ጀርመን ከሁሉም በላይ” የሚለውን መፈክር እንዲፈሩ አድርገዋቸዋል። ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት በኋላ፣ ድል አድራጊዎቹ የቃል ኪዳን አገሮች ጀርመንን ሁለት ላይ በመክፈል ይዘዋት ነበር። የአውሮፓው አሸባሪ ድል ሆነ። 1980 እኦኦ በጀመረ ጊዜ፣ ክፍለ-ዘመኑ ሳያበቃ ሁለቱ ጀርመኖች ይዋሐዳሉ ብሎ ማንም ከልቡ ያመነ አልነበረም። የበርሊን ግንብ መገርሰስ

ግን፡ ሁለቱን አገሮች ለያይቶ ያቆየው የኮሙኒስት ግዛት መፈራረስ ምሳሌ ሆኖ ነበር።

ጀርመን በአንድ ሌሊት የአውሮፓ ኃይል አገር ሆነች። አውሮፓ ውስጥ ብዙ ጦርና ብርቱ ኢኮኖሚ ያላቸው ሰማኒያ ሚሊዮን ጀርመናውያን፡ በቀረው የአህጉሪቱ ክፍል ላይ የበላይነታቸውን ለማረጋገጥ ተባበሩ። አንድ ጸሐፊ እንዳሉት፡ “ብዙዎቹ የጀርመን ኅረቤት አገሮች፡ በተለይም በሁለተኛው የዓለም ጦርነት ጊዜ በናዚ ወረራና ጭካኔ የተሠቃዩት ውሕደቱን ፈሩት።” በመርህ ደረጃ የአውሮፓ ኅብረት መልካም ነው። ነገር ግን፡ በአህጉሪቱ ከሚገኙት አገሮች የትኛውም ቢሆን በጀርመን የበላይነት አንድ የምትሆነው አውሮፓ አባል ለመሆን አይችም።

የናዚ ጀርመን አሳፋሪ ገጽታ የአውሮፓ መጥፎ ትዝታ እንደሆነ አለ። በጀርመን ወጣቶች መካከል የተፈጠረው አዲስ የናዚ ንቅናቄም በአገሪቱ ለሚኖሩ ብዙ የውጭ ሰዎች ችግር ሆኖባቸዋል። የአገሪቱ ኢኮኖሚ እድገት መገታትና፡ ሁለቱን ጀርመኖች በማዋሐድ ጊዜ የወጣው ወጪ ያስከተለው ችግር፡ የወጣት ጀርመናውያንን ቁጣ አባባሰው። ጀርመን ውስጥ የዘረኝነት ግጭት ከጊዜ ወደጊዜ በማደግ ላይ ነው። ብዙዎቹ ግጭቶች የሚመነጩት “ከራሰ ልጩ” [skin head/ስኪን ሄድ] ናዚዎች ነው። በ1992 እኦአ ብቻ 2,000 ያህል የተለያዩ ጥቃቶች በናዚዎቹ ተፈጽመዋል። “ጀርመን ከራሷ የብሔርተኝነት ጥቅም ይልቅ፡ የአውሮፓን ጥቅም ታስቀድማለች ተብላ ትታመናለችን? “ጀርመን፡ ከውሕደቱ ጊዜ ወዲህ አዲስ ኃይል መንግሥት አለዚያም ቢያንስ የአውሮፓ እድገትና ዲሞክራሲያዊ ተሐድሶ አንቀሳቃሽ ትሆናለች ተብላ ብትጠበቅም፡ ሃሬ በራሷ የግንኙነት ችግር በመወጠሯ፡ የተጠበቀችውን ለመሆን አልቻለችም።”

የጀርመን ውሕደትና ብሔርተኝነት ብዙዎቹን አውሮፓውያን አስፈርቷቸዋል። ይሁን እንጂ፡ ከብሔርተኝነት ጋር የምትታገለው ጀርመን ብቻ አይደለችም። የሶቪየት ኅብረት ግዛት መበታተን የብሔርተኝነት ሰደድ እሳትን ወደ ብዙዎቹ የአውሮፓ ክፍሎች አዛምቷል። ዩጎዝላቪያ ውስጥ ክሮትሳውያን እና ሴርቢያውያን የተባሉ ሕዝቦች እርስ በእርሳቸው ሲጨፋጨፉ ነበር። በቀድሞው ሶቪየት ኅብረት ሪፑብሊክ ደቡባዊ ክፍል አርመናውያንና አዘርባጃውያን ይጠቃቃሉ። የባስክ ተገንጣዮች ስፔይን ውስጥ፡ የአየርላንድ ጦር አባላት ደግሞ ብሪታኒያ ውስጥ በምብ ይቀብራሉ።

አውሮፓ የበቀለችው በብሔርተኝነት አፈር ላይ ነው። ብዙዎቹ የአውሮፓ ማኅበረሰቦች የተመሠረቱት በአንድ ቋንቋ ወይም ሃይማኖት

በተባበሩ ዘሮችና ኮንፌዴሬሽን ነው። እነዚህ ተናጠል ቡድኖች ባሕላዊና ሃይማኖታዊ ቅርሳቸውን በሰፊ ማሳበራትና ሊተኩት ይችላሉ? የተባበረች አውሮፓን ለመፍጠር ለሚደረግ መከራ ሁሉ ብሔርተኝነት ስፍራ ይለቅ ይሆን?

የተባበረች አውሮፓ ፍርሃቶች ጀርመንና በማንሠራራት ላይ ያለው ብሔርተኝነት ብቻ አይደለም። የዛሬዎቹ ዋና መሰናከሎች፣ በአሁኑ ኅብረት ወይም ድርጅት ውስጥ ያልተካተቱት ብዙ መንግሥታት ሊሆኑ ይችላሉ። የአውሮፓን የወደፊት ገጽታ ለመቅረፅ የሚሹ ኃያላን ቡድኖች፣ የአውሮፓ ኢኮኖሚ ኮሚሽን እና ኔቶ ናቸው። የኮሚሽኑ አባላት አሥራ ሁለት አገሮች ሲሆኑ፣ የኔቶ ተባባሪዎች ደግሞ አሥራ ስድስት የአውሮፓ አገሮች ናቸው። ብዙዎቹ የአውሮፓ አገሮች የእነዚህ ሁለት ድርጅቶች አባላት አይደሉም። እውነተኛው አውሮፓዊ ኅብረት ፍሬያማ እንዲሆን ከተፈለገ ግን፣ መላይቱን አውሮፓ የሚወክል መሆን አለበት።

አውሮፓ ለአንድ አህጉር ውሕደት የሚበጅ ምሥጢር በመፈለግ ላይ ናት። ለጎምሳ ዓመታት ያህል የተደረገው ጥረት መጠነኛ ውጤት አስገኝቷል፤ በሚመጡት ጥቂት ዓመታትም ጥሩ እድገት የሚገኝበት ሁኔታ አለ። ከዚህ የሚገኘው ጥቅም እጅግ ብዙ ቢሆንም፣ እንቅፋቶቹ ግን አያሌ ናቸው። አውሮፓን ወደ ፖለቲካዊ ኅብረት ለማድረስ ብርቱ አመራር ያሻል። የአህጉሪቱን ዋና ዋና አገሮች አንድ የሚያደርግ ድርጅት መፈጠር አለበት። እንዲህ ያለ አንድነት ይፈጠር ይሆን?

ዳንኤል የገለጣቸው “የአሕዛብ ዘመናት”

ነብዩ ዳንኤል በባቢሎን አደባባይ የእግዚአብሔር አፈ ጉባኤ ነበር። ኢየሩሳሌም ውስጥ ከነበሩ የነገሥታትና የመሣፍንት ዘር ከሆኑት ከአንዱ ቤተሰብ የተወለደ ሲሆን፣ በ605 ዓመተ ዓለም እንደ ንጉሣዊ ቤተሰብ በምርኮ ተወሰደ። እዚያም በናቡከደነፆር መንግሥት ውስጥ በፍጥነት ወደ ታላቅ ባለሥልጣንነት አደገ። ዳንኤልን የምናስታውሰው ግን በመንግሥት ውስጥ ከነበረው አገልግሎቱ ይልቅ፣ በነቢይነቱ ነው። ስለ ወደፊቱ ያያቸው የተሸፈኑና ግር የሚያሰኙት ራእዮቹ ብዙ አንባቢዎችን ግራ ያጋባሉ። የዳንኤልን ሕልሞች ልንረዳቸው እንችላለን?

የዳንኤል ትንቢቶች ይበልጥ ግልጽ የሚሆኑልን፣ የመጽሐፉን አደረጃጀት ስንገነዘብ ነው። የመጀመሪያ ምዕራፉን የፃፈው በዕብራይስጥ ቋንቋ ሲሆን፣ ምዕራፉም እንደ መጽሐፉ መግቢያ ያገለግላል። ዳንኤል ወደ ባቢሎን እንዴት እንደሄደና የእግዚአብሔርን በረከት ያገኘበትን ምክንያት የምንረዳው በዚሁ ምዕራፍ ነው። ከሁለተኛው ምዕራፍ ጀምሮ ግን ዳንኤል

ቋንቋዎችንና ጉዳዮችን ይለውጣቸዋል። ምዕራፍ 2፡4 ላይ ጽሑፉን ከዕብራይስጥ ወደ ሶርያ ቋንቋ (አራማይክ) እንዲህ በማለት ይለውጠዋል (“ከለዳውያኑም ንጉሡን በሶርያ ቋንቋ”)። ቋንቋዎቹ ተመሳሳይ ናቸው፤ በአንባቢዎቹ ላይ የሚያሳድረው ግንዛቤ ግን፥ ጽሑፉን ልክ ከእንግሊዝኛ ወደ ፈረንሳይኛ የለወጠው ያህል ነው። ከምዕራፍ 2-7 ያለውን ክፍል በሶርያ ቋንቋ ከጻፈ በኋላ፥ ምዕራፍ ስምንትን ሲጀምር እንደገና ወደ ዕብራይስጥ ይመልሳል።

ቋንቋውን የሚቀያይረው ለምንድነው? ዳንኤል ከምዕራፍ 2-7 በጻፈው ክፍል የመዘገበው፥ ለሕዝቦቹ ሁሉ የሚጠቅሙ ሁኔታዎችን ስለሆነ፥ በጊዜው በነበረ የመገበያያ ቋንቋ አስፈረው። ከምዕራፍ 8 ጀምሮ ግን እስራኤላውያንን በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ ስላተኮረ፥ በዕብራይስጥኛ ወደመጻፉ ተመለሰ። ከምዕራፍ 2-7 ባለው ክፍል ከ“አሕዛብ ዘመን” ጋር በተዛመዱ ጉዳዮች ላይ ያተኮራል።

ናቡከደነፆርና ባቢሎናውያን የይሁዳን መንግሥት እንዲያጠፉና አይሁዳውያንን በምርኮ እንዲወሰዱ እግዚአብሔር ፈቀደ። እግዚአብሔር ለእስራኤል ሕዝብ የነበረው የሁልጊዜ ዓላማ፥ ይመጣ በነበረው መሢሕ አማካይነት መንግሥቱን በምድር ላይ መመሥረት ነበር። ነገር ግን ሕዝቦቹ አንታዘዘም በማለታቸው፥ ለበደልና ለምርኮ በመዳረግ ቀጣቸው። ምንም እንኳን በሥቃይ ውስጥ ቢሆኑ፥ እግዚአብሔር ሁኔታዎችን እንደሚቆጣጠርና ለዓለም ያለውን ዕቅድ በማከናወን ላይ መሆኑን ለአይሁዳውያን ለማሳወቅ ነበር ዳንኤል የጻፈው። የእግዚአብሔር መንግሥት ገና ትመጣለች፤ አይሁዳውያንም አንድ ቀን ወደ እስራኤል ምድር ይሰበስባሉ።

ዳንኤል በመጽሐፉ አንድ ክፍል በአረማይክ የጻፈው፥ የእግዚአብሔር መንግሥት ገና የሚመጣ መሆኑን ለአይሁዳውያን (ለሌሎች ቃሉን ለሚያነቡም ጭምር)፥ ለመግለጥ ነበር። ምዕራፍ ሁለት ውስጥ እንደምንመለከተው፥ ዳንኤል ለንጉሥ ናቡከደነፆር ሕልሙን በፈታበት ጊዜ የንጉሡን መንግሥታዊ ሐውልት ያፈራረሰውን ድንጋይ ትርጉም ገልጧል። “በእነዚያም ነገሥታት ዘመን የሰማይ አምላክ ለዘላለም የማይፈርስ መንግሥት ያስነሣል፤ ለሌላ ሕዝብም የማይሰጥ መንግሥት ይሆናል” (ዳን. 2፡44)። ዓለም ውስጥ የሚርመሰሙትን አራዊት ለማጥፋት “የሰው ልጅ የሚመስል” የሚመጣ መሆኑን ዳንኤል ምዕራፍ 7 ውስጥ ተመልክቷል። “ወገኖችና አሕዛብ በልዩ ልዩ ቋንቋም የሚናገሩ ሁሉ ይገዙለት ዘንድ ግዛትና ክብር መንግሥትም ተሰጠው፤ ግዛቱም የማያልፍ የዘላለም ግዛት ነው፥ መንግሥቱም የማይጠፋ ነው” (ዳን. 7፡14)።

ዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ ከምዕራፍ 2-7 ባለው ክፍል የይሁዳ መንግሥት ከፈራረሰበትና በመጨረሻም የእግዚአብሔር መንግሥት በምድር እስከሚመሠረትበት ጊዜ ድረስ የሚሆነውን ነገር ነብዩ ይገልጣል። ይህ በተለምዶ፡ “የአሕዛብ ዘመን”፤ ማለት የአሕዛብ ኃያላን አይሁዳውያንን የሚገዙበትና የእስራኤልን ምድርና ኢየሩሳሌምን የሚቆጣጠሩበት ጊዜ ነው። ዳንኤል እግዚአብሔር፡ “ለአሕዛብ ዘመን” ያለውን ሉዓላዊ ዕቅድ ለመከታተል ይረዳው ዘንድ ሦስት ተመሳሳይ ምዕራፎችን በመጠቀም መልእክቱን ይቋቋል። ቅንብሩ (ጽሑፉ)፡ የታወቀውን ዕብራይስጥኛ የአጻጻፍ ዘዴ ተከትሎ የመጀመሪያና ስድስተኛውን፤ ሁለተኛና አምስተኛውን፤ እንዲሁም ሦስተኛና አራተኛውን ክፍል በማዛመድ ነው የቀረበው። መዋቅሩን እንደሚከተለው ለመግለጥ ይቻላል።

ምዕራፍ 2. እግዚአብሔር ለአሕዛብ ዘመን የነደፈው ዕቅድ “የአሕዛብ ዘመን”

ምዕራፍ 3. በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ የሚደርስ ስደትና የእግዚአብሔር ጥበቃ ።

ምዕራፍ 4. እግዚአብሔር አሁንም ልዑል መሆኑን ለአሕዛብ መሪዎች ያሳያቸዋል።

ምዕራፍ 5. እግዚአብሔር አሁንም ልዑል መሆኑን ለአሕዛብ መሪዎች ያሳያቸዋል።

ምዕራፍ 6. በእግዚአብሔር ሕዝብ ላይ የሚደርስ ስደትና የእግዚአብሔር ጥበቃ።

ምዕራፍ 7. እግዚአብሔር ለአሕዛብ ታሪክ የነደፈው ዕቅድ “የአሕዛብ ዘመን”

አራቱ መንግሥታት

ነቢዩ በመጽሐፉ ከምዕራፍ 2-7 ባሉት የመጀመሪያና የመጨረሻ ክፍሎች የሚያስገነዝበው፤ ከናቡከደነፆር ጊዜ አንሥቶ እግዚአብሔር ለእስራኤል ያዘጋጀት መንግሥት እስከትመጣ ድረስ እስራኤልን ስለሚመሯት የአሕዛብ ኃይሎች ነው። ምዕራፍ ሁለት መንግሥታቱን የግዙፉ ምስል አራት ክፍሎች አድርጎ ነው የሚያቀርባቸው። ምዕራፍ 7 ግን መንግሥቱን ከባሕር የሚወጡ አራት አራዊት አድርጎ ይገልጣቸዋል። በማንኛውም ደረጃ ቢሆን፤ እነዚህን ራእዮች በእርግጠኛነት ልንፈታቸው እንችላለን? ወይስ ራእዮቹ ልንረዳቸው የማይቻሉን ናቸው?

በዳንኤል አገላለጥ መሠረት እነዚህን ራእዮች ለመፍታት መቻል ይኖርብናል። ዳንኤል በአንድ ድንጋይ የደቀቀውን ምስል ከገለጠ በኋላ፡ ራእዩን እንዲህ በማለት ይገልጠዋል፡- “ሕልሙ ይህ ነው፡ አሁንም ፍቺውን በንጉሡ ፊት እንናገራለን” (ዳን. 2:36)። ምዕራፍ 7 ውስጥ እንደምንመለከተው ግን አንድ መልአክ መጥቶ እስኪፈታለት ድረስ ሕልሙ ዳንኤልን ግራ ያጋባዋል፡ “እርሱም ነገረኝ፤ የነገሩንም ፍቺ አስታወቀኝ” (ዳን. 7:16)።

ከብዙ ብረት የተሠሩ ሐውልቶች ወይም ከመጽሐፍ ገጾች የሚዘሉ የሚመስሉ አራዊት ምስልን በአሠቃቂ ታሪኮች ውስጥ ስናነብ ይሰገጥናል። ዳንኤል እንቅልፍ የሚነሣ ምግብ በልቶ ከተኛ በኋላ የመዘገበው ሕልም በዘመን ሁሉ ቅዱሳንን ወይም አማኞችን ግራ ያጋባቸዋል ብለን እናስብ ይሆናል። ነገር ግን ራእዮቹ ያልተለመዱ ቢመስሉም፤ ከግንዛቤ የራቁ አይደሉም። ከእያንዳንዱ ራእይ በኋላ የተለያዩ ክፍሎችን እግዚአብሔር ራሱ ተርጉሟቸዋል። እናም ቃሉን በምንመረምርበት ጊዜ የእርሱ ትርጉሞች ፍጹም ግንዛቤ ይሰጣሉ።

ዳንኤል 2 ውስጥ የተገለጠውና ናቡከደነፆር በሕልሙ ያየው ባለ አራት ክፍል ምስል ምንድነው? የምስሉን ክፍሎች ዳንኤል ለንጉሡ በዝርዝር ገልጦለታል። የወርቁ ራስ፤ ራሱን ናቡከደነፆርን የሚወክል ነበር። “አንተ የወርቁ ራስ ነህ” (ዳን. 2:38)። የአሕዛብ ዘመን የጀመረው ናቡከደነፆር አይሁዳውያንን በወረረ፤ ድል ባደረገና ከእስራኤል ምድር ሕዝቡን በምርኮ በወሰደ ጊዜ ነው። ናቡከደነፆር፤ እስራኤልን ያጠፋት አገር መሪ እንደመሆኑ፤ በአሕዛብ መንግሥታት ቅደም ተከተል ዋናውን ስፍራ ይዟል።

ዳንኤል የወርቁን ራስ ምስጢር ከፈታ በኋላ፤ የራእዩ ሁለተኛ ክፍል ወደሆኑት የብር ደረትና እጆች ነው የተሻገረው። ለምንድነው ምስሉ ወይም ሐውልቱ ረከስ ወዳለው ማለት ወደ ብርነት የተሸጋገረው? “ከአንተም በኋላ ከአንተ የሚያንስ ሌላ መንግሥት ይነሣል” የሚለውን ለማመልከት ነው። ናቡከደነፆር የነገሠበት የባቢሎን ግዛት በሌላ ንጉሣዊ አገዛዝ ይተካ ነበር። የትኛው መንግሥት ነው በታሪክ ውስጥ ባቢሎንን የተካው? ዳንኤል ባቢሎን ስትወድቅ ያየ ስለሆነ ለጥያቄው መልስ አለው። ከክርስቶስ ልደት በፊት ጥቅምት 12 ቀን በ539 ባቢሎን በሚደናወው ቂርስ እጅ ወደቀች (ዳን. 5:30-31)። ይህን ሁለተኛ መንግሥት ዳንኤል “የሚዶንና የፋርስ ነገሥታት” (ዳን. 8:20) ይለዋል።

ዳንኤል የመጀመሪያዎቹን ሁለት ክፍሎች ምዕራፍ ሁለት ውስጥ ከገለጠ በኋላ፤ የራእዩን ሦስተኛ ክፍል አስከትሏል። የምስሉ “ሆዱና

ወገቡም ናስ” (ዳን. 2:32) ነበር። ዳንኤል ናስ ስለሆነው ሆኖ የሰጠው ገለጣ በጣም አጭርና “ሌላ ሦስተኛ የናስ መንግሥት ይነሣል” (ዳን. 2:39) የሚል ነው። የሚዶንና የፋርስ ግዛት በድል አድራጊው ግሪካዊ በታላቁ እስክንድር መያዟን በዓለም ታሪክ ንባባችን የእሩቅ የትውስታ ማህደር ትዝ ይለናል። የግሪክ ግዛት የምስሉ ሦስተኛ ክፍል ሊሆን ይችል ነበር? ዳንኤል ምዕራፍ 8 ውስጥ ከሚዶንና ፋርስ ቀጥሎ የሚነሣውን መንግሥት በገለጠ ጊዜ ቅደም ተከተሉን አረጋግጧል። (በምዕራፍ 8 ውስጥ እንደተገለጠው የሚዶንና ፋርስን መንግሥት የሚደመስሰው “አውራው ፍየል”) የ“ግሪክ” (8:21) መንግሥት ነው ይላል። ባቢሎን፣ ሚዶንና ፋርስ እንዲሁም ግሪክ “በአሕዛብ ዘመን” የመጀመሪያዎቹ ሦስት መንግሥታት መሆናቸውን ዳንኤል ገልጧል። እነዚህ ሦስት መንግሥታት መካከለኛው ምሥራቅን በመያዝ የእስራኤልን ምድር አስተዳድረዋል። ዳንኤል በመጨረሻ የሚገልጠው የራእዩን አራተኛ ክፍል “የብረት እግሮችን” ነው። እዚህም ላይ የሚያስረዳው፣ በምስሉ ላይ ያለው አዲስ ብረት፣ አንድን መንግሥት የሚወክል መሆኑን ነው። “አራተኛውም መንግሥት ሁሉን እንደሚቀጠቅጥና እንደሚያደቅቅ ብረት ይበረታል” (2:40)። ዳንኤል ይህን አራተኛ መንግሥት መጽሐፉ ውስጥ ባይገልጥም፣ ግሪክን ያሸነፈ፣ መካከለኛው ምሥራቅን ድል ያደረገና የእስራኤልን ምድር የያዘው የሮም መንግሥት ነበር። ይሁን እንጂ፣ ይህ አራተኛው መንግሥት መሆኑን በትክክል ለማወቅ እንችላለን?

ዳንኤል ራእይ ውስጥ የታየው አራተኛ መንግሥት፣ የሮም መንግሥት ነው ለማለት የሚያስችሉን ሁለት ማረጋገጫዎች አሉ። በመጀመሪያ በድንጋይ የተመሰለው የእግዚአብሔር መንግሥት እንደመጣና “ከብረትና ከሸክላ የሆነውን የምስሉን እግሮች ሲመታና ሲፈጭ” (2:34) እንደታየ ዳንኤል ገልጧል። ይህ አራተኛ መንግሥት የእግዚአብሔር መንግሥት ወደ ምድር በሚመጣበት ጊዜ እስራኤልን በማስተዳደር ላይ የሚገኝ ነው። ኢየሱስ ወደ እስራኤል በመጣና “መንግሥተ ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግቡ” (ማቴ. 4:17) ባለበት ጊዜ እስራኤልን ያስተዳድር የነበረው የሮም መንግሥት ነበር።

ሁለተኛ፣ የዳንኤልን ራእይ በተመለከተ የራሱን ትርጉም የሰጠና ጆሴፈስ የተባለ አይሁዳዊ የታሪክ ሰው ያኖረው ምስክርነት አለን። ጆሴፈስ ኢየሱስ በምድር ከኖረበት ጊዜ ለጥቆ የኖረ ከመሆኑም ሌላ፣ ክፉ ዕጣ የገጠመውና በሮም መንግሥት ላይ በተነሣው ዓመፅ የተሳተፈ ነበር። በኋላም ለሮም መንግሥት እጁን በመስጠት የሮም ንጉሠ ነገሥት ከሆነው ጄኔራል ቬስፓሲያን ጋር ወዳጅነት መሠረተ። ይህ ሰው ስለ አይሁዳውያን ታሪክና ጦርነቶች አንድ ዘገባ ጽፎ ነበር። የጽሑፉ ዕቅድ አንድ ክፍል፣

ሮማውያንና አይሁዳውያን ምንም እንኳን በቅርቡ ቢዋጉ፣ ብዙ የሚመሳሰሉበት ነገር መኖሩን ለማሳየት ነበር። በሮማውያንና በአይሁዳውያን መካከል የነበረውን የቅርብ ግንኙነት ያመጡትን እያንዳንዳቸውን ሁኔታዎች ለመግለጥ ብዙ ጥረት አድርጓል። ከዚህም ሌላ አይሁዳውያንን በሮማውያን ላይ ያስነሡዋቸውን ማናቸውንም ሁነቶች በማቃለል ወይም በማሳነስ ለመግለጥ ሞክሯል።

ጆሴፈስ ዳንኤል ምዕራፍ 2 ውስጥ ናቡከደነፆር ስለአየው ምስል ያቀረበው ማብራሪያ ያስደንቃል። የወርቁ ራስ የሚወክለው፣ “አንተን (ናቡከደነፆርን) እና ከአንተ በፊት የነበሩትን የባቢሎን ነገሥታት” ነው በማለት ገልጧል። የሜዶንና ፋርስ መንግሥትን እንደ ሁለተኛው መንግሥት ባይጠቅስም “ሁለቱ ከንዶች የሚያመለክቱት መንግሥትህ በሁለት ነገሥታት ይጠፋል” ብሎ በጻፈ ጊዜ፣ ይህን ሁለት ክፍል የሆነ መንግሥት በግልጽ በአእምሮው በመያዝ ነበር። ግሪክን በስም አልጠቀሰም፤ ነገር ግን ይህ በመደብ የተወከለ ሦስተኛ መንግሥት “ከምዕራብ” እንደሚመጣ በጥንቃቄ ገልጧል። ጆሴፈስ የምስሉ አራተኛ ክፍል የሮም መንግሥት ነው ብሎ በግልጽ ባያመለክትም፣ አራተኛውን መንግሥት ስለሚያጠፋው ድንጋይ የተረዳውን በማድበስበስ ለመግለጥ በሞከረ ጊዜ እንዲህ ብሏል፦ “ዳንኤል የድንጋዩን ትርጉምም ለንጉሡ ገልጧል፤ ይሁን እንጂ፣ እኔ የገለጥኩት ያለፈና የአሁን ጊዜ ነገሮችን ስለሆነ የወደፊት ነገሮችን ከዚህ ጋር ማዛመድ ተገቢ አይመስለኝም”። ሮም የጊዜው ኃይል መንግሥት ነበረች። ጆሴፈስ ግን የመጨረሻው መሢሐዊ የእግዚአብሔር መንግሥት ሮምን ያጠፋል በማለት ወዳጆቹን ለማስቀየም አልፈለገም።

ዳንኤል ምዕራፍ 2 ውስጥ ነቢዩ አራት መንግሥታትን ነው የሚገልጠው። እነዚህ መንግሥታት እስራኤላውያን በምርኮ ከሚወሰዱበት ጊዜ አንጦቶ የመሢሐ መንግሥት እስኪመጣ ድረስ ያለውን ክፍት ጊዜ የሚሞሉ ናቸው። አራቱ፣ ማለት ባቢሎን፣ ሜዶንና ፋርስ፣ ግሪክ እና ሮም፣ ከዳንኤል ጊዜ ጀምሮ ክርስቶስ እስኪመጣ ድረስ ያለውን ጊዜ በማይቋረጥ ተከታታይነት ይይዛሉ።

ዳንኤል ምዕራፍ 7 ውስጥ አራቱን መንግሥታት ከባሕር እንደሚወጡ አራዊት ነው የገለጣቸው። ገለጣው የሚለያይ ቢሆንም፣ መንግሥታቱ እነዚያው ናቸው። የመጀመሪያው አውሬ የንጦር ከንፍ ያለው አንበሳ ቅርፅ ነው። ይህ የሁለት አራዊት ቅርፅ ያለው ምስል፣ የመጀመሪያውን መንግሥት ገናናነት ያመለክታል። በጥንት ዘመንም ቢሆን አንበሳ እንደ “አራዊት ንጉሥ” ይከበር ነበር። ንስር ደግሞ የአየር ላይ ጌታ የሚል ክብር ተሰጥቶታል። አውሬይቱ “ካንፎቿ ከእርሷ እስኪነቀሉ

ድረስ” (ዳን. 7:14) በከፍተኛ ሁኔታ እንደገዛች ዳንኤል በጽሑፉ አመልክቷል። ይህ ገለጣ፤ ነቢዩ፤ ዳንኤል ምዕራፍ 4-5 ባለው ክፍል ስለናቡከደነፆርና ስለባቢሎን መዋረድ የመዘገበውን ነው የሚያስገነዝብ።

ነቢዩ የገለጣት ሁለተኛ አውሬ ድብ የምትመስልና “በአንድ ወገንም ቆመች” (7:5) የተባለችው ናት። ይህች ገዳዳ ድብ የሚደንና ፋርስ ሁለት ግማሽ መንግሥት ምሳሌ ናት። የፋርሳውያን ክፍል የሆነው የመንግሥቱ ግማሽ ይበልጥ የጸና ነው። ድቢቱ “ሦስት የጎድን አጥንቶች በአፍዋ ውስጥ በጥርሷ መካከል ነበሩ”። ይህ የሚያመለክተው፤ የሚደንና ፋርስ መንግሥት ሊዲያን፤ ባቢሎንንና ግብፅን ድል የሚያደርግ መሆኑን ነው።

ከባሕር የወጣችውና ዳንኤል ያያት ሦስተኛ አውሬ “ነብር የምትመስል” (7:6) ነበረች። ፈጣኗ ነብር በታላቁ እስክንድር ይመራ የነበረውና ዓለምን ያጥለቀለቀው የግሪክ መንግሥት ዓይነተኛ መግለጫ ናት። የነብሪቱ “አራት ራሶች” የታላቁ እስክንድርን መንግሥት የመጨረሻ ቅርፅ ይገልጣሉ። ከእርሱ ሞት በኋላ ግዛቱ ለአራት ጀኔራሎች ተከፋፈለ።

ዳንኤል አራተኛዋን አውሬ ሲገልጥ አልቻለም። ይህች የዳንኤል አውሬ በእርሱ አተያይ “ታላላቅ የብረት ጥርሶች” እና “አሥር ቀንዶች” የነበሯት ስለመሆኑ ከመናገር በቀር በዝርዝር አልተገለጠችም (7:7)። ዳንኤል “ብረት” የሚለውን መግለጫ መጠቀሙ፤ አራተኛይቱን አውሬ ምዕራፍ 2 ውስጥ ከተጠቀሰው ምስል አራተኛ ክፍል ጋር ያገናኛታል። በመሆኑም አውሬይቱ የሮምን መንግሥት ትወክላለች።

የሮም መንግሥት በተቃውሞ ይነሣል

ክርስቶስ መንግሥቱን በምድር ላይ ለመመሥረት በሚመጣ ጊዜ፤ የሮም መንግሥት አምባገነን ሆኖ የሚያገኘው መሆኑን ዳንኤል በሚያስገርም አኳኋን ተንብይዋል። እግዚአብሔር አስቀድሞ እንደተናገረው ክርስቶስ የአይሁዳውያን መሢሕ ሆኖ በመጣ ጊዜ፤ የሮም መንግሥት የእስራኤልን ምድር ይዞ ነበር። ያኔ ግን አንድ አሳዛኝ ስሕተት የተፈጸመ ይመስላል። ኢየሱስ መንግሥቱን በመምራት ፋንታ ተሰቀለ። በሃይማኖት መሪዎች አማካይነት የተነሣሁት ዓመፀኞች “አስወግደው፤ አስወግደው፤ ስቀለው! ... ከቄሳር በቀር ሌላ ንጉሥ የለንም” እያሉ ጮሁ (ዮሐ. 19:15)።

እግዚአብሔር ተሳታፊ ነበርን? የመንግሥቱ ዕቅድስ ያልተስተካከለ ነበር? መልሱ አልነበረም ነው። እንደውም መሢሔ

የሚገደል መሆኑን ዳንኤል ተንብዮ ነበር። ምዕራፍ 9 ውስጥ የእግዚአብሔርን ትንቢታዊ ክንውኖች የጊዜ ሰሌዳ ነቢዩ ተናግሯል። መጀመሪያ የተነበየው፦ “ኢየሩሳሌምን መጠገንና መሥራት ትእዛዙ ከሚወጣበት ጀምሮ እስከ አለቃው እስከ መሢሔ ድረስ” (ዳን. 9:25) የሚለውን ነው። ትንቢቱ ኢየሱስ እንደ እስራኤል መሢሕ ወደ ኢየሩሳሌም የገባበቱን (“የሆሣዕና”) ዕለት ነው ያመለከተው።

በትንቢት የተነገረው ነገር ከመከናወኑ 600 ዓመታት ያህል ቀድሞ ነው ዳንኤል መሢሔ የሚደርስበትን ነገር እንዲህ በማለት የተነበየው፦ “ከስድሳ ሁለት ጊዜ ሰባትም በኋላ መሢሕ ይገደላል፤ በእርሱም ዘንድ ምንም የለም” (9:26)። የኢየሱስ ሞት ድንገተኛ አልነበረም። መሢሔ እንደሚሞት እግዚአብሔር ተናግሮ ነበር። ነገር ግን ለምን ሞተ? ነቢዩ ኢሳይያስ እንዲህ በማለት ለጥያቄው መልስ ይሰጣል፦

“እርሱ ግን ስለመተላለፋችን ቆሰለ፤ ስለበደላችንም ደቀቀ፤ የደህንነታችንም ተግሣጽ በእርሱ ላይ ነበረ፤ በእርሱም ቁስል እኛ ተፈወስን። እኛ ሁላችን እንደ በጎች ተቅባብረን ጠፋን፤ ከእኛ እያንዳንዱ ወደገዛ መንገዱ አዘነበለ፤ እግዚአብሔርም የሁላችንን በደል በእርሱ ላይ አኖረ” (ኢሳ. 53:5-6)። መሢሔ የሞተው የክፉታችን ምትክ በመሆን ነው። የኃጢአታችንን ቅጣት ለመክፈል ወደ መስቀል ሄደ። መጀመሪያ ወደ ምድር በመጣ ጊዜ፤ ለእስራኤል መንግሥትን ይሰጥ ዘንድ እግዚአብሔር የዓለምን መድረክ አዘጋጅቶ ነበር። እስራኤል እውነተኛ ንስሐ ብትገባና መሢሕዋን ብትቀበል ኑሮ፤ እግዚአብሔር ዕቅዱን ይተገብር ነበር። እስራኤል ግን መሢሕዋን አልተቀበለችም። ይህን እምቢታዋን መሢሔ ለዓለም ኃጢአት እንዲሞት በማድረግ ከቀድሞው ለሰፋ ዕቅዱ ማከናወኛነት ተጠቀመበት። ይሁን እንጂ፤ ይህ ሁሉ ነገር ከሮማውያን መንግሥት ጋር ምን ግንኙነት አለው?

ዳሳስ ሥነ-መለኮት ትምህርት ቤት ውስጥ በመምህርነት አገለግላ በነበረ ጊዜ፤ ወደ ክፍል ከመጣቱ በፊት የትምህርት መርጃ መሣሪያዎችን ሁሉ በጥንቃቄ አዘጋጅ ነበር። አንዳንዴ ግን የማስተማር ዕቅዴ ይቋረጣል። ወደማስተምርበት ስፍራ ከመሄዴ በፊት ኃይለኛ በረዶ ይጥላል፤ መንገዴ በተሽከርካሪዎች ይጨናነቃል፤ እነዚህና ሌሎችም እክሎች የዕለቱን ፕሮግራሜን ለሚቀጥለው የትምህርት ክፍለ-ጊዜ እንዳስተላልፍ ያስገድዱኛል። ያ ክፍለ-ጊዜ ሲመጣ ግን ትምህርቴን የምቀጥለው ካቆምኩበት እንጂ ወደኋላ ተመልሼ አይደለም።

የታቀደ ነገር በጊዜው ካልተከናወነ፤ ለሌላ ጊዜ ይተላለፋል። ይህ ብዙ ጊዜ የሚሆን ነገር ነው። እግዚአብሔርም መንግሥቱን በምድር ላይ መመሥረትን በተመለከተ ያደረገው ይህንኑ ነው። ኢየሱስ ለሁለተኛ ጊዜ ወደ ምድር ይመጣል። ያኔ ነው በእግዚአብሔር ተስፋ የተገባው መንግሥት የሚመሠረተው። ኢየሱስ ዳግም በሚመጣበት ጊዜ የእስራኤልን ምድር የሚቆጣጠረው የአሕዛብ ኃይል፤ ጌታ መጀመሪያ በመጣ ጊዜ ምድሪቱን ይቆጣጠር የነበረው ያው ኃይል ይሆናል። የሮም መንግሥት እንደገና ይነሣል ማለት ነው።

አዲስ የሮማውያን መንግሥት እስራኤልን የሚቆጣጠራት መሆኑን እንዴት እናውቃለን? ሦስት ማረጋገጫዎች ቀጥሎ ካሉ መደ ምደሚያዎች ላይ እንድደርስ አድርገውኛል። ስለሚነሣው የሮማውያን መንግሥት፤ ዳንኤል ምዕራፍ 2 እና 7 ውስጥ የተናገረው ትንቢት፤ ክርስቶስ መጀመሪያ ወደ ምድር በመጣ ጊዜ አላበቃም። ዳንኤል የገለጠው መንግሥት በዚህ ዘመን ያለውን የቤተ ክርስቲያን ጊዜ አይደለም። ምክንያቱም “መንግሥትም ግዛትም፤ ከሰማይም ሁሉ በታች ያሉ የመንግሥታት ታላቅነት ለልዑሉ ቅዱሳን ሕዝብ ይሰጣል” (7:27) በተባለለት ዘመን አይደለም ያለነው። በዳንኤል የተነገረው መሢሐዊ መንግሥት ገና ወደፊት ነው የሚመጣው። ዳንኤል እንደሚለው ያ የእግዚአብሔር መንግሥት በሚመጣበት ጊዜ የምትደመሰሰው አገር ሮም ናት።

በመጨረሻው ዘመን አዲስ የሮም መንግሥት የሚነሣበት ሁለተኛ ምክንያት ዳንኤል 9 ውስጥ ይገኛል። ቀደም ሲል እንደተገለጠው፤ በዚህ ምዕራፍ ዳንኤል ለእስራኤል አስደናቂ የጊዜ ሰሌዳ ያቀርባል። በመጀመሪያ የተነበየው፤ ከባቢሎን ምርኮ በኋላ ኢየሩሳሌም እንደገና በመገንባቷና በመሢሐ መገለጥ መካከል ያለውን ጊዜ ነው። ይሁን እንጂ፤ በ483ቱ የመጀመሪያ የእስራኤል የትንቢት ዓመታት ታሪክና፤ በመጨረሻዎቹ ሰባት ዓመታት ታሪክ መካከል ክፍተትን ትቷል። ዳንኤል ምዕራፍ 9 ውስጥ በሚገለጠው የክፍተት ጊዜ ሦስት ሁነቶች ይከናወናሉ። መጀመሪያ መሢሐ ተገደለ። ይህ በኢየሱስ መስቀል ተከናውኗል። ሁለተኛው የኢየሩሳሌም መፍረስ ነው። “የሚመጣውም አለቃ ሕዝብ ከተማይቱንና መቅደሱን ያጠፋሉ”። ቫስፓሲያን እና ቲቶ በተባሉ የጦር አለቆች የተመራው የሮማውያን ጦር በ70 እክአ ኢየሩሳሌምን አጥፍቷታል። ዳንኤል ከዚህ በኋላ የተነበየው፤ በአይሁዳውያን ላይ ስለሚመጣው የመከራ ጊዜ ነው። “እስከ መጨረሻም ድረስ ጦርነት ይሆናል፤ ጥፋትም ተቀጥሮአል”።

ዳንኤል በእግዚአብሔር ትንቢታዊ የጊዜ ሰሌዳ ውስጥ ያለውን ክፍተት ካመለከተ በኋላ፤ የእግዚአብሔር ዕቅድ ዋዜማ የሚሆንበትን

ትክክለኛ ጊዜ ይገልጣል። እስራኤል የሚመሠረተውን መንግሥቷን የምትጠበቅባቸው የመጨረሻ ሰባት ዓመታት የሚጀምሩት፤ “እርሱም ከብዙ ሰዎች ጋር ጽኑ ቃል ኪዳን ለአንድ ‘ሱባዔ’ ያደርጋል” (9:27) በተባለበት ጊዜ ነው። የመጨረሻዎቹ ሰባት ዓመታት የሚጀምሩት አንድ ሰው ከእስራኤል መንግሥት ጋር አንድ ውል ሲያደርግ ነው። ይሁን እንጂ ዳንኤል “እርሱም” የሚለው ያ ሰው ማነው? ሰውዬው፤ ዳንኤል “የሚመጣውም አለቃ ሕዝብ” በሚለው፤ ቀደም ባለው አንቀጽ ውስጥ የተጠቀሰው ኢየሩሳሌምንና ቤተ መቅደሱን የሚያጠፋው ነው። ዳንኤል 9:27 ውስጥ “እርሱም” የተባለው ይህ ሰው ከእስራኤል ጋር ስምምነት የሚያደርገው የወደፊት መሪ ነው። ስለዚህ ሰው ዳንኤል የሰጠው ብቸኛ መለያ፤ ይህ መሪ በ70 እክአ ኢየሩሳሌምን ካጠፋው ሕዝብ ወገን መሆኑ ነው። ኢየሩሳሌም የጠፋችው በሮም መንግሥት ሠራዊት መሆኑን ስለምናውቅ፤ በመጀመሪያ እስራኤልን ከሌላ ኃይል የሚከላከላት፤ በኋላም የሚያሳድዳት የመጨረሻ ዘመን መሪ ማን መሆኑን የሚጠቁመን አንድ እርግጠኛ ፍንጭ አለ። ያ መሪ የሚመጣው ከሮማውያን መንግሥት ነው። ዳንኤል 9:26-27 ውስጥ ያለው ገለጻ፤ ዳንኤል 2 እና 7 ውስጥ ካለው ጋር በትክክል ይስማማል።

አዲስ የሮማውያን መንግሥት መነሣቱን የሚያመለክተው ሦስተኛ ማስረጃችን የሚገኘው መጽሐፈ ራእይ ውስጥ ነው። ዮሐንስ የራእይን መጽሐፍ የጻፈው ከክርስቶስ ልደት በኋላ በመጀመሪያው ክፍል ዘመን መጨረሻ ነበር። እግዚአብሔር ነው መጻፍ ያለበትን ነገር እንዲህ በማለት በአጭሩ ያዘዘው፡- “እንግዲህ ያየኸውን፤ አሁንም ያለውን፤ ከዚህም በኋላ ይሆን ዘንድ ያለውን ጻፍ” (ራእይ 1:19)። ዮሐንስ በግርማ ስለታየው የእግዚአብሔር ልጅ፤ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ የተመለከተውን በዚሁ ምዕራፍ ቀደም ባለው ክፍል ገልጦታል። ምዕራፍ 2 እና 3 ውስጥ በጊዜው ለነበሩት ሰባት አብያተ ክርስቲያን የሚላኩ ሰባት ደብዳቤዎችን ነው የጻፈው። እነዚያ አብያተ ክርስቲያን ባለፉት 2,000 ዓመታት የነበሩ አብያተ ክርስቲያን የታዩባቸው ሁኔታዎች ሁሉ ነበሩባቸው።

ከምዕራፍ 4 አንሥቶ ግን ሐዋርያው ዮሐንስ እንዲህ በማለት አዲስ ክፍል ይጀምራል፡- “እንደመለከትም ሆኖ ሲናገረኝ የሰማሁት ፊተኛው ድምፅ ወደዚህ ውጣና ከዚህ በኋላ ሊሆን የሚያስፈልገውን ነገር አሳይሃለሁ አለ” (ራእይ 4:1)። ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል ከዚህ በኋላ ዮሐንስ ስለ ዘላለም መጻፍ እስከሚጀምርበት ጊዜ ድረስ መጽሐፉ ውስጥ አይጠቀስም። በዚያ ፋንታ ዮሐንስ የሚጽፈው፡- “ከእስራኤል ልጆች ነገድ” ስለሚታተሙት ሰዎች (7:4)፤ ኢየሩሳሌም ውስጥ ስለሚያገለግሉት “ሁለት ምስክሮች” (ራእይ 11)፤ “ፀሐይን ተጎናጽፋ

ጨረቃ ከእግሮችዋ በታች ያላት በራስዋም ላይ የአሥራ ሁለት ከዋክብት አካሊል የሆነላት ሴት። ስለተባለላት ሴት (12:1)፤ (ይህ ዘፍጥረት ምዕራፍ 37 ውስጥ ስለ እስራኤል ሕዝብ የተወሳ ምስል ነው) ይሆናል። ከራእይ ምዕራፍ 4-19 ባለው ክፍል የሐንስ የሚሰጠው ገለጣ፤ በነቢዩ በዳንኤል ስለተገለጠው የመጨረሻዎቹ ሰባት ዓመታት ፍጻኔ ነው።

ራእይ 13 ውስጥ የሐንስ የሚገልጠው፤ ስለ መጨረሻው ዘመን ከፋ የምድር ገዢ ነው። “አውሬ ከባሕር ሲወጣ” (13:1) ይለዋል። ዳንኤልም ገዢውን ምዕራፍ 7 ውስጥ የገለጠው ልክ እንዲሁ ነው። የሐንስ የገለጠውን ይህን የመጨረሻ ግዛት ስንመለከት፤ ትንቢቱ የሚያስረዳው፤ ዳንኤል በመጽሐፉ ምዕራፍ 7 ውስጥ በአራተኛይቱ አውሬ የመሰለው ግዛት መሆኑ ግልጽ ይሆናል። የሐንስ አውሬይቱን “አሥር ቀንዶችና ሰባት ራሶች ነበሯት” (ራእይ 13:1) በማለት የገለጠ ሲሆን፤ ዳንኤል የአውሬይቱን ቀንዶች ሲተረጉም ደግሞ፤ “አሥሩም ቀንዶች . . . አሥር ነገሥታት ናቸው” ብሏል (ዳን. 7:7፤ 24)። የሐንስም ለተመለከታቸው አሥር ቀንዶች ራእይ 17 ውስጥ ይህንኑ የመሰለ ትርጉም ነው የሚሰጣቸው፡- “ያየሃቸው አሥር ቀንዶች . . . አሥር ነገሥታት ናቸው” (17:12)።

ዳንኤል የተመለከታት አራተኛ አውሬ የእስራኤልን ሕዝብ ለምን ያህል ጊዜ እንደምታሳድደው ሲገልጥ፡- “ቅዱሳን . . . እስከ ዘመን እስከ ዘመንና እስከ ዘመናት እስከ እኩሌታ ዘመንም በእጁ ይሰጣሉ” ይላል። ይህ “አንድ ዓመት፤ ሁለት ዓመት እና መንፈቅ ወይም ግማሽ ዓመት” ተብሎ ሲተረጎም ይችላል። ዳንኤል በራእዩ ያየው አራተኛ መንግሥት፤ እስራኤልን ለሦስት ዓመት ተኩል ያሳድዳታል። ይህ ጊዜ ዳንኤል 9:27 ውስጥ “የሚመጣውም አለቃ” የተባለው ሰው እስራኤልን ከሚያሳድድበት የጊዜ ርዝመት ጋር አንድ ነው። የሐንስ የመጨረሻውን ዘመን ከፋ መንግሥት ሲገልጠው፡- “በአርባ ሁለት ወርም እንዲሠራ ሥልጣን ተሰጠው” (ራእይ 13:5) ብሏል። አርባ ሁለት ወራት ሦስት ዓመት ተኩል ማለት ነው።

ዳንኤልና የሐንስ የሚገልጡት አንድ መንግሥት ነው። ከባሕር የሚወጣው ባለ አሥር ቀንድ አውሬ፤ የአሥር መንግሥታትን ኮንፌዴሬሽን የሚወክል መሆኑን ሁለቱም ይገልጣሉ። ይህ መንግሥት፤ እስራኤልን ለሦስት ዓመት ተኩል የሚያሳድዳት መሆኑን ሁለቱም ተንብየዋል። ዳንኤል ያየው አራተኛ መንግሥት፤ የሮም መንግሥት መሆኑን ቀደም ሲል ተረድተናል። የሐንስ የሚገልጠው ወደፊት የሚከናወኑ ነገሮችን ስለሆነ፤ የሮም መንግሥት፤ ዋነኛው ወታደራዊ ኃይል በመሆን በመጨረሻው ዘመን እንደገና በአካባቢው ብቅ የሚል መሆኑን ነበር የተነበየው።

ኢ.ኢ.ሲ ማለትም የአውሮፓ ኢኮኖሚክ ኮሚሽን በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢቶች ውስጥ ተጠቅሷል?

ኢ.ኢ.ሲ በዳንኤል ራእይ የተገለጠው የአሥሩ መንግሥታት ኮንፌዴሬሽን ይሆን ይሆን? አሁን ባለበት ሁኔታው አይደለም። አሁን ኢ.ኢ.ሲ የተባለውን ድርጅት የመሠረቱት 12 አገሮች ሲሆኑ፤ ሌሎች ብዙዎችም ለአባልነት አመልክተዋል። በመጨረሻው ዘመን አምባገነን ሰው የሚመራ መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ ተንብይዋል። ይህ መንግሥት የሚተባበሩትን አሥር አገሮች የሚያቅፍ ይሆናል። በአሁኑ ጊዜ እንዲህ ያለ ትብብር የለም።

ባለፉት አሥር ዓመታት አውሮፓ በአስደናቂ አኳኋን ተለውጣለች። የብረት መጋረጃ የተሰኘው ከለላ ተወግዷል። ሁለቱ ጀርመኖች ሲዋሀዱ፤ አንድ አገር የነበረችው ዩጋዝላቪያ ተከፋፍላለች። አሁን ራሱ በታላቅ ፖለቲካዊ ነውጥ ውስጥ ናት። በመሆኑም መጨረሻዋ ምን እንደሚሆን ከእግዚአብሔር በቀር የሚያውቅ የለም።

በመጨረሻው ዘመን አንድ ሚና ስለሚኖረው የአውሮፓ ኃይል እግዚአብሔር ሦስት ማረጋገጫዎችን ይሰጣል። አንደኛ፤ ያ መንግሥት በዓለም የበላይነት ያለው ወታደራዊ ኃይል ይሆናል። የቀረው የዓለም ሕዝብ የመጨረሻውን ዘመን ገዢ እና የእርሱ ግዛት የሆነውን የአውሮፓ መንግሥት ተመልክቶ “እርሱንስ ማን ሊወጋ ይችላል?” (ራእይ 13:4) ይላል። በአሁኑ ጊዜ አሜሪካን ናት በምድር ላይ እንደ ዋና ወታደራዊ ኃይል የምትቆጠረው። የኋላ ኋላ ግን ስፍራዋን ለዚህ አውሮፓዊ ኃይል ትለቃለች።

ሁለተኛ፤ ይህ የአውሮፓ መንግሥት በወታደራዊ ኃይልና በኢኮኖሚ ብርቱ ቢሆንም፤ ኅብረቱ ግን ጠንካራ አይደለም። የመጨረሻው የአውሮፓ ኃይል ያኔም ቢሆን፤ ሁልጊዜ አውሮፓን ሲከፋፍላት በኖረው ብሔርተኝነት የተናጋ ይሆናል። የቋንቋ ልዩነት፤ የቆየው የፖለቲካ፤ የሃይማኖት እና በሕዝቦች መካከል የነበረ ጠላትነት መንግሥቱን ለመምራት አስቸጋሪ ነገሮች ይሆናሉ። የዚህ ግዙፍ ወታደራዊ ኃይል ደካማ ብልት፤ መለያየቱ ነው። ለዚህ ነው ዳንኤል ይህን የመጨረሻ መንግሥት የብረትና የሸክላ ቅልቅል የሚለው። እንደ ብረት የጠነከረ ወታደራዊ ኃይል ቢኖረውም፤ ዳንኤል ቀጥሎ እንደገለጠው፤ በሸክላ የተወከለው ብሔርተኝነት ያዳከመዋል። “ብረት ከሸክላው ጋር ተደባልቆ እንዳየህ እንዲሁ ከሰው ዘር ጋር ይደባለቃሉ፤ ነገር ግን ብረት ከሸክላ ጋር እንደማይጣበቅ እንዲሁ እርስ በርሳቸው አይጣበቁም” (ዳን. 2:43)።

ምስተኛ፥ ያ መንግሥት በመካከለኛው ምሥራቅ ላይ የሚታመን በመሆኑ ይሰናከላል። የሚያንሠራራው የሮም መንግሥት፥ ባቢሎንን ማዕከሉ ባደረገና መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ በሚነሣ ኃይል የበላይነት ሥር እንደሚሆን ሐዋርያው ጳውሎስ ገልጧል። ራእይ ምዕራፍ 17 ውስጥ ዮሐንስ ይህን መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ የሚነሣ ኃይል (በአመንዝራይቱ ሴት የተመሰለው)፥ ባንሰራራው የሮም መንግሥት (እንደ አውሬ የተገለጠው) ላይ እንደሚጋልብ በምሥል መልክ ያስገነዝባል። ራእይ ምዕራፍ 17 ውስጥ እንደተገለጠው፥ ባቢሎን በአውሬው፥ በራሶች እና ብዙ ውኃዎች ላይ ትቀመጣለች። በእነዚህ ነገሮች ላይ መቀመጧ፥ እነሱን መቆጣጠሯን የሚያመለክት መሆኑን ዮሐንስ ገልጧል። በአንዳንድ ሁኔታዎች ሲታይ ባቢሎን ይህን የአውሮፓ መንግሥት ጨምሮ “በምድር ነገሥታት ላይ የምትነግሥ” ናት (17:18)።

እንዴት ነው አውሮፓ ታላቅ ወታደራዊ ኃይል እያላት፥ ከመካከለኛው ምሥራቅ በሚነሣ አንድ ሰው የምትመራው? ዮሐንስ ይህን የመጨረሻ ዘመን ኃይል ማንም በወታደራዊ ኃይል እንደማይረታው ቀደም ብሎ ስለገለጠ (13:4)፥ ከባቢሎን የሚነሣ መሪ አውሮፓን ድል ያደርጋታል ሊል አይችልም። ባቢሎን አውሮፓን የምትጋልብበትን ሁኔታም አልገለጠም። ሊሆን የሚችለው አንድ መንገድ፥ በነዳጅ ዘይት አማካይነት የሚመጣ የኢኮኖሚ ጫና ነው። መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ አንድ ሰው ወደ ምዕራቡ ዓለም የሚሄደውን የነዳጅ መጠን ቢወስነው፥ በዚህ የመጨረሻው አውሮፓዊ ኃይል ላይ ከባድ የቁጥጥር ተጽዕኖ ሊያደርግበት ይችላል።

የአውሮፓ ኢኮኖሚያዊ ኮሚሽን ዛሬ በምናየው መልኩ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ውስጥ አልተጠቀሰም። የኮሚሽኑ ግቦች ግን፥ አውሮፓን ማዕከሉ የሚያደርገውን የመጨረሻ ዘመን ገዥ አስመልክቶ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተጠቀሰው ትንቢት ጋር ይገጣጠማል። የተባበረችው አውሮፓ፥ ማለት የዓለም ኢኮኖሚያዊና ወታደራዊ ኃይል ድንገት ብቅ ይላል። የሚጎድለው ነገር፥ በዓለም ያሉትን የተለያዩ ቡድኖች ማዋሐድና አንድ የማድረግ ብቃት ይሆናል። ያ ሰው በመምጣት ላይ ነው።

የሰላም ሰው/የሥልጣን ሰው

ሰነዱ ላይ ያረፉት ፈርማዎች የቴክክኒክያን ዕድል ዘጉት። ኔቪል ቻምበርሌይን የተባሉት የብሪታኒያ ጠቅላይ ሚኒስትር፤ ሂትለር ታላቁቱን ጀርመን ለመመሥረት ያለውን ፍላጎት ለማርካት ሲሉ፤ የቴክክኒክያን ብዙ መሬትና ከኢንዱስትሪዎቿ አብዛኛዎቹን በፈርማቸው በማረጋገጥ ሰጥተውት ነበር። እኚህ ሰው ወደ አገራቸው ሲመለሱ ባደረጉት ንግግር የተፈራረሙት ውል፤ “ለጊዜያችን ሠላም” ያመጣል አሉ። ነገር ግን ከአሥራ አንድ ወራት በኋላ ሂትለር ውሉን በማፍረስ ፖላንድን ወረረ። በዚህ ሳቢያ ሁለተኛው የዓለም ጦርነት ስለተቀሰቀሰ፤ ጠቅላይ ሚኒስትሩ በኅፍረት ሥልጣናቸውን ለቀቁ። “ማንኛውንም ዋጋ በመክፈል ሠላም” ለማምጣት ያደረጉት ጥረት አውሮፓን ጦርነት ውስጥ ዘፈቃት።

ዛሬ ሠላም የማይኖረን ለምንድነው?

ዓለም ሠላምን ትናፍቃለች፤ እኛም ያንኑ ጦርነትና ብጥብጥን የምንደጋግም እንመስላለን። ለምንድነው ዓለም እፎይ የማትለው? የጦርነት ምክንያቶች ብዙ ቢሆኑም፤ ዛሬ ላሉት ችግሮች አምስት ምክንያቶች ይጠቀሳሉ። መጀመሪያ የምጣኔ ሀብት አለመመጣጠን፤ በደህና በሀብታም መንግሥታት መካከል ግጭትን ያመጣሉ። ለምጣኔ ሀብት አስቸጋሪ የሆኑ ወቅቶች በሀብታም አገሮች መካከል እንኳን ሳይቀር ዓለም አቀፋዊ ግጭት ይፈጥራሉ። አሜሪካን ከ1991-1992 እኣአ የነበረው የምጣኔ ሀብት ማሽቆልቆል ከፕሬዚዳንታዊው ምርጫ ጋር ተዳምሮ ብዙ ተጽዕኖ በማስከተሉ፤ “አሜሪካን ትቅደም” የሚል የንግድ ፖሊሲ እንድትነድፍ አስገደዳት። ተመሳሳይ የኢኮኖሚ ችግሮች ፈረንሳይ፤ ጀርመን፤ ታላቋ ብሪታኒያና በሌሎች የብድር ጫናና የኑሮ ማሽቆልቆል በገጠማቸው አገሮች ውስጥ ብጥብጥን አስነሥተዋል።

ለብሔራዊና ዓለም አቀፋዊ ግጭት ሁለተኛው ምክንያት፤ ማኅበራዊ፤ ባሕላዊ ወይም የዘረኝነት አለመቻቻል ነው። ከባቢሎን ግንብ ወዲህ የሰው ልጅ በተለያዩ ብሔረሰቦች ተከፋፍሏል። እነዚህ የተለያዩ ብሔረሰቦች “የተለዩ” በመሆን ጠባብነትን፤ ወገናዊነትንና ጥላቻን ለሚያሳዩባቸው አጻፋውን መልሰውላቸዋል። አሜሪካን እንኳን በዚህ ችግር ተወጥራለች። በብሔረሰቦችና ዘሮች መካከል ያለው ፍርሃትና አለመተማመን በሚያሳስብ ሁኔታ በማደግ ላይ ነው።

ለዓለም አቀፋዊ ብጥብጥ ሦስተኛው ምክንያት፤ ሃይማኖታዊና መንፈሳዊ ጥላቻ ነው። በሁለቱ ክፍሎች መካከል ያለው ችግር በሃይማኖት

ሥር የሰደደ ባይሆን ኑሮ፤ በዓረቦችና በእስራኤላውያን መካከል ያለው ግጭት ገና ድሮ መፍትሔ ያገኘ ነበር። ኢየሩሳሌም ለሁለቱም ወገኖች የተቀደሰች ከተማ ናት። በመሆኑም የትኛውም ወገን ቢሆን ቅድስቲቱን ከተማ የራሱ እንዲያደርግ በማይፈቅድ ሰላም አይስማማም። ሰሜን አየርላንድ፣ ሕንድ፣ ሱዳን፣ ዩጎዝላቪያ ወይም አርሜኒያና አዘርባጃን ውስጥ ያሉት ግጭቶች መሠረታቸው የሃይማኖት ልዩነት ነው።

በዓለም ላለው ግጭት አራተኛው ምክንያት፤ የመንፈሳዊነትና ሥነ-ምግባር ፋይዳዎች (Values) መዝቀጥ ነው። በአደንዛዥ ዕዕ እና በመጠጥ ሳቢያ የሚደርሰው ጥፋት፤ ልቅ የግብረ ሥጋ ግንኙነት፤ በቴሌቪዥንና በሲኒማ የሚታየው የጥፋት ፊልም፤ በጋራ አንድ ነገር አላቸው። ይኸውም የተለመደውን ትክክለኛና ስሕተትን የመለያ መስፈርት መጣሳቸው ነው። ይሁን እንጂ፤ ከማንኛውም የሥነ-ምግባር ክልል ለመውጣት የሚጠየቅ ፍጹም ነጻነት፤ ኃጢአት ከሚያስከትለው ጣባ ሰውን ነጻ አያደርገውም። በግብረ-ሥጋ ግንኙነት የሚተላለፉ በሽታዎች አስደናቂ እድገት፤ የኤይድስ መስፋፋት፤ የፈረሱ ትዳሮች፤ የግብረ-ሥጋ ወንጀል እና ሰው መግደል፤ የምናደርገው ነገር በሚያስከትለው ውጤት መሠረት በማንኛውም ሁኔታ ከቅጣት የማናመልጥ መሆናችንን በአስደናቂ ሁኔታ ያስገነዝቡናል።

ለብሔራዊና ዓለም አቀፋዊው ግጭት አምስተኛው ምክንያት፤ የብርቱ መሪዎች መታጣት ነው። በባሕረ-ሰላጤው ጦርነት የመሪነት ችሎታ በስተቀር የተቀረው ዓለም የመሪነት ብቃት እያሸቆለቆለ መምጣቱን ያመለክታል። ዛሬ መሪዎች ለሕይወት ችግሮች መፍትሔ እናመጣለን ብለው ተስፋ ይሰጡ ይሆናል። ብዙ ጊዜያቸውን የሚያሳልፉት ግን፤ የሕዝቡ አስተያየት የሚነፍስበትን አቅጣጫ ለመረዳት የሕዝብ አስተያየት በማንበብ ነው። ዓለም፤ ሚካኤል ጎርባቾቭን አድንቋቸዋል፤ የአብዛኛው ሩሲያዊ ችግር ግን፤ ከእርሳቸው የፖለቲካ መርህ፤ ማለት ፕሮስትሮይካ ይልቅ ዳቦ ነበር። ጎርባቾቭ ከሥልጣን መወገድ ነበረባቸው። ዓለም ለግል ጥቅም የሠሩትን መሪዎች ከሸለመችና ትክክለኛውን ነገር በማድረጋቸው ደግሞ ከቅጣቻቸው፤ በደካማ መሪዎች ሳቢያ የተረገመች ትሆናለች።

ዓለም አሁን የምትፈልገው ነገር

የባሕረ-ሰላጤው ጦርነት እንዳበቃ፤ ዓለም ፕሬዚዳንት ቡሽ የነደፉትን አዲስ የዓለም ሥርዓት ዕቅድ የጨበጠች መስላ ነበር። ቡሽ በዓይነ ሕሊና የታያቸው፤ ሕዝቦች በመካከላቸው የሚፈጠሩ ችግሮችን ያለ ጦርነትና ደም መፋሰስ የሚፈቱበት ጊዜ ይመጣል የሚል ነበር። ይህ ጊዜ መንግሥታት ለሁሉም ጥቅም በጋራ የሚሠሩበት ወቅት ይሆናል ተብሎ

ነበር። እነዚህ ታላቅና ከፍተኛ ዓላማዎች ቢሆኑም፤ በዓለም ምጣኔ ሀብት ማሸቆልቆል፤ እንዲሁም እያደገ በመጣው ብሔርተኝነትና ጥቅምን የመከላከል አዝማሚያ ሟሽሹ። ድንበርና ጦርነት አልባ የሆነ ዓለም-አቀፍ ማኅበረሰብ በመመሥረቱ ጉዳይ ሁሉም ተስማምቷል። ነገር ግን ክሮሾችና ሰርቦች፤ አርሜኒያውያንና አዘርባጃውያን፤ የአየርላንድ ፕሮቴስታንቶችና ካቶሊኮች፤ እንዲሁም ሌሎች ብዙ ብሔረሰቦችና የሃይማኖት ክፍሎች ዓለም አቀፋዊውን ጥቅም እራሳቸውን ከመጠበቅ ሊያስቀድሙ አልፈለጉም።

ለዚህ ዓለም ሠላም ለማምጣት የሚያስፈልገው ምንድነው? ችግሮቹ ለአካባቢው ሠላምና መረጋጋት ለማምጣት ስንል የዘረጋናቸው ሥርዓቶች ሁሉ የማይችሏቸውና እጅግ የገዘፉ ናቸው? ከሳምሳ ሦስት አገሮች የተውጣጣውና የተለያዩ ባሕሎችን፤ አይዲዮሎጂዎችንና ሞያዎችን የሚወክል አንድ ቡድን ተመሥርቶ ነበር። ቡድኑ የሮም ክለብ የሚባል ሲሆን፤ ዓለማችን በገጠሟት ችግሮች ላይ ለመወያየት ተሰበሰበ። ቡድኑ ያወጣውና ቀጥሎ የሰፈረው የጊዜው የዓለማችን ችግሮች የማጠቃለያ ትንታኔ፤ የማስጠንቀቂያ ድምፅት አለው፡-

“የሰው ልጅ በታሪኩ ውስጥ ፈጽሞ እንዲህ ያሉ አስፈሪ ነገሮችና አደጋዎች አልገጠሙትም። ሰው ሳይዘጋጅ ጊዜና ርቀት ወደተወገደበት ምድር ተገፍቶ፤ ባልተገኘኑ ነገሮች ሳቢያ በተነሣው ዓውሎ ንፋስ ውስጥ ገብቷል። የዓውሎ ንፋሱ ምክንያትና ውጤቱ ሊወጡት የማይቻል ግራ መጋባት ውስጥ የሚከት ነው።”

ለችግሩ መፍትሔ ልናገኝለት እንችላለን?

ዓለም፤ ምግባረ ብልሹነት አረንቋ ውስጥ በመዝቀጥ ላይ ሳለች፤ ከባቢያዊ ጥፋት፤ የዘረኝነት ውጥረት እና ብርቱ የዓለም መሪ የመመኘቱ ጉዳይ እያደገ ይመጣል። ብዙ አምባገነን መሪዎች የተነሡት፤ ሠላምና መረጋጋት በጠፋበት ጊዜ መሆኑን ታሪክ ያረጋግጣል። ኖሯሊዮን የፈረንሳይን በትረ መንግሥት የጨበጠው፤ በፈረንሳይ አብዮት መክሸፍ ምክንያት በተፈጠረው ግራ መጋባት ጊዜ ነው።

ጀርመን በታላቅ የምጣኔ ሀብት ውድቀትና ከአንደኛው የዓለም ጦርነት በኋላ በጠላቶቿ ከደረሰባት ውርደት ያድነኛል ብላ ነበር ሂትለርን ወደ ሥልጣን ማማ ያወጣችው። ሌኒንና ስታሊን እንደ ብረት በጠነከረ ክንዳቸው ሩሲያን ለመያዝ የቻሉት፤ የተጨቆኑ ሕዝቦችን ተስፋ መቁረጥ ለራሳቸው መጠቀሚያ በማድረግና የምጣኔ ሀብት መረጋጋትና ዋስትና እንደሚያሰፍኑ ተስፋ በመስጠት ነበር። የምጣኔ ሀብት ችግሮችና የፖለቲካ

ብጥብጦች፤ ተከታዮቻቸውን የሚያሳምኑና አገራቸውን ከመፈራረስ እናድናለን የሚሉ መሪዎችን ያበቅላሉ።

እግዚአብሔር በመጨረሻው ዘመን ለዓለም ባለው ዕቅድ ትልቅ ሚና ስለሚጫወተው ሰው መጽሐፍ ቅዱስ ይገልጣል። ያ ሰው “የሚመጣውም አለቃ” (ዳን. 9፡26-27)፤ “የዓመፅ ሰው” (2ኛ ተሰ. 2፡3)፤ “የክርስቶስ ተቃዋሚ” (1ኛ ዮሐ. 2፡18)፤ “ዘንዶውም” (ራእይ 13፡2) የሚሉትን ጨምሮ፤ በብዙ ስሞች የሚጠራ ይሆናል። መጽሐፍ ቅዱስ ዓለምን እንደ ማዕበል የሚያጥለቀልቃትንና በመጨረሻ በእግዚአብሔር ላይ የሚነሣውን ዓመፅ የሚመራውን የዚህን ሰው ምስል ውስብስብ አድርጎ ነው የሚገልጠው።

ታይም የተባለው እውቅ መጽሔት፤ “የዓመቱ ሰው” ብሎ የሚመርጠው ግለሰብ

መጽሔቱ የዓመቱ ሰው ብሎ ለሚመርጠው ሰው መለያ የሚያወጣው መስፈርት ፍጹም ተስማሚ ይመስላል። ለታላቅነት የሚታጭ መሪ ካለ፤ ያ ሰው ለምርጫው የተገባ ይሆናል። ይህ ሰው መጀመሪያ በሕዝብ ዘንድ እውቅና የሚያገኘው፤ አውሮፓን ለማዋህድና ለማረጋጋት ጥረት በሚጀምርበት ጊዜ ይሆናል። ኢኢሲንና ኔቶ የተባሉት የጦር ባለቃል ኪዳን አገሮች ድርጅቶችን የሚተካው፤ የእርሱ የአውሮፓ ኮንፌዴሬሽን ታላቅ የፖለቲካ ክንውን ይሆናል። የአሜሪካን ምጣኔ ሀብት በፍጥነት በሚወድቅበት ጊዜ፤ ዓለምን የመምራትን ስፍራ የሚወስደው ይህ የአውሮፓ ኮንፌዴሬሽን ይሆናል።

አስቸጋሪ ጊዜዎች ብርቱ መሪ ይሻሉ፤ በዚህ መሠረት ብጥብጥን አስወግዶ ሥርዓት ለማስፈን ብርቱ መሪ ያስፈልጋል። ይህ መሪ ስለ ኢኮኖሚያዊ ጎብረት የሚያቀርበውን አሳብ በመጀመሪያ ብዙ አገሮችና ቡድኖች ይቃወሙ ነበር። አንዳንዶች እንደውም ይህን አንድነት በወታደራዊ ኃይል ጭምር ለመቃወም ያስፈራራሉ፤ በኋላ ግን ሳይወዱ ይስማማሉ። ሦስት መንግሥታት ግን ግዴታውን ላለመቀበል ስለሚወስኑ፤ በተባበረው የኔቶ ወታደራዊ ኃይል ይመታሉ።

ታይም የተባለው መጽሔት ይህን ሰው የዓመቱ ሰው ብሎ የሚመርጠው፤ አውሮፓን አንድ ስለሚያደርግ ብቻ አይደለም። መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ ሠላምን ለማስፈን፤ እንዲሁም እስራኤልና ጎረቤቶቿ የሆኑት ዓረቦች ችግራቸውን በሠላም ይፈቱ ዘንድ ለመጫን የሚያደርገው ጥረት፤ ሊፈጠር የሚችለውን አስከፊ ችግር ያስወግዳል። እግዚአብሔር በእርሱ ደስ የሚሰኝ ይመስል የሚያደርገው ነገር ሁሉ

ይከናወንለታል።

ሰውዬው የዓመቱ ሰው ተብሎ በታይም መጽሔት ሲመረጥ በእርግጥ የሚገባው ይሆናል። ትናንሽ ጌቶችና እርስ በእርሳቸው የሚዋጉ ፖለቲከኞች መርገም ባለባት ዓለም ላይ ይህ መሪ በግርማና በክብር ብቅ ይላል። የሚያስበው ለመላው ዓለም ሲሆን፤ ውሳኔዎቹም ስልታዊ ይሆናሉ። በኃይሉና በማሳመን ጥበቡ ዓለም ሁሉ ይደነቃል። ታዲያ ይህ ታላቅ መሪ ማን ይሆን?

ታይም የተሰኘው እውቅ መጽሔት ይህን ሰው የዓመቱ ሰው ብሎ ገና በስሙ አልገለጠውም። ሐዋርያው ጳውሎስ ግን ከ2,000 ዓመታት በፊት “የዓመሰ ሰው” በማለት ገልጦታል። ዛሬ ብዙ ሰዎች “የክርስቶስ ተቃዋሚ” እያሉ ይጠሩት ይሆናል። የእግዚአብሔር የመጨረሻ ዘመን ዕቅድ ቀርቦ ከሆነ፤ ይህ ሰው በአሁኑ ጊዜ በሕይወት ያለ ባለሥልጣን ይሆን ይሆናል። ከእስራኤል መንግሥት ጋር የሰባት ዓመቱን ውል እስኪፈራረም ድረስ ትክክለኛ ማንነቱ አይገለጥም። ነገር ግን ምንም እንኳን የሰውዬውን ሰብዓዊ ማንነት ባናውቅ፤ መጽሐፍ ቅዱስ ባሕርይውንና ምግባሩን በተመለከተ ብዙ የሚለው አለ። እስቲ እግዚአብሔር ይህን የመጨረሻ ዘመን አምባገነን እንዴት እንደሚገልጠው በአጭሩ እንመልከት።

የኖቤል የሠላም ተሸላሚ ይሆናል?

እንደተጋባዥ ተናጋሪና ደራሲነቴ ብዙ ጊዜ በአገሪቱ ውስጥ እየተዘዋወርኩ ንግግር እንዳደርግ እጋበዛለሁ። በዚህ ጉዞዬ፤ በፊት ያላየኋቸው ሰዎች፤ “በጣም ወጣት ነህ፤ በዕድሜህ ጠና ያለ ሰው አድርጌ ነበር የምገምትህ” እንደሚሉኝ እጠብቅ ነበር። ቀድሞ ያላየኝ ሰዎች እንደሚገምቱት ሽቦቶ ምሁር አይደለሁም። በግምታችን ከነበረው ለየት ያለ ሰው ስናይ ሁላችንም እንደነቃለን። ወደፊት የሚመጣውን የክርስቶስ ተቃዋሚ በተመለከተም ይህ ሁኔታ ይገጥመን ይሆናል።

በመጨረሻው ዘመን የሚነሳው አምባገነን መሪ ምን ይመስላል ብለው ይገምታሉ? አንዳንዶች ሥጋ የለበሰ ሰይጣን፤ ማለት ክፉ ሰብእናው ቀንድና ጅራት ያበቀለ ነው ይላሉ። ሌሎቹ እንደ ዘመናዊ አዶልፍ ሂትለር፤ የሚቃወሙትን ሁሉ የሚደመስስና የሚያጠፋ፤ እንዲሁም አክራሪ ሰይጣናዊ እምነት ያለው እንደሚሆን ይገምታሉ። የቀሩት ደግሞ ክፉ ተናጋሪ፤ ራሱን እጅግ የሚወድ፤ ያለገናረት ራሱን የሚያሞግስ፤ በጣም አሳሳችና ድል የሚሳካለት ይሆናል ይላሉ። በሰባተኛው ዓመት መጨረሻ ገደማ እነዚህ ባሕርያት ሁሉ ይገለጣሉ። ነገር ግን ከእነዚህ ግምቶች የትኛውም ቢሆን፤ ዓለም የክርስቶስን ተቃዋሚ ለመጀመሪያ ጊዜ ሲያይ የሚኖረውን ግንዛቤ አያመለክቱም።

ሰይጣን የጭለማው ዓለም ገዥ ነው ቢባልም፤ ጳውሎስ የቆሮንቶስ ክርስቲያኖችን እንዲህ በማለት አስጠንቅቋቸዋል፡- “ሰይጣን ራሱ የብርሃንን መልአክ እንዲመስል ራሱን ይለውጣል” (2ኛ ቆሮ. 11:14)። ይህን መለየት የሚሳናቸው ሰዎች በሰይጣን ውጫዊ ገጽታ ይታላሉ። ነገሩ ሁሉ ካለፈባቸው በኋላ ነው “አንተ ለካ ሰይጣን ነህ! እኔ የጠበቅኩህ በሌላ ገጽታና ባሕርይ ትመጣለህ ብዬ ነበር” የሚሉት። ይህ የክርስቶስ ተቃዋሚ፤ በሰይጣን የሚረዳና የሚመራ ይሆናል። ሰይጣን ለዚህ የጥፋት መልእክተኛው ተስማሚ ማስመስያ ይሰጠዋል። ምን ይሆን የክርስቶስ ተቃዋሚ የመጀመሪያ ማስመስያ?

ይህ የክርስቶስ ተቃዋሚ በግልጽ የሚለይበት ፍንጭ ዳንኤል መጽሐፍ ምዕራፍ 9 ውስጥ ተጠቅሷል። “ከብዙ ሰዎች ጋር ጽኑ ቃል ኪዳን ለአንድ ሱባዔ ያደርጋል” (9:27)፤ የተባለው እስኪፈጸም ድረስ፤ የክርስቶስ ተቃዋሚ ማንነትን ዓለም አያውቅም። ሰውዬው ለሰላም በሚሠራበት ወቅት ነው ዓለም ስለ ክርስቶስ ተቃዋሚ ጥቂት ፍንጭ የሚያገኘው። እንዲህ ያለውን ስምምነት ያደርግ ዘንድ ያለ ምንም ጥርጥር ቀደም ብሎ ሥልጣን ኮርቻ ላይ መውጣት አለበት። ለመጀመሪያ ጊዜ ለዓለም በግልጽ የሚታወቅበት ጊዜም ይህ ነው።

የክርስቶስ ተቃዋሚ ከእስራኤል ጋር የሚፈራረመው ይህ “ቃል ኪዳን” ምንድነው? ቃል ኪዳኑን ዳንኤል ባይገልጠውም፤ ለሰባት ዓመት የሚቆይ መሆኑን ግን አመልክቷል። በዚህ የሰላም ጊዜ አጋማሽ ላይ እስራኤል ሰላምና ዋስትና ያገኘች ይመስላታል። ስለዚህ፤ ቃል ኪዳኑ ለእስራኤል ብሔራዊ ጸጥታ ዋስትና የሚሰጥ መሆን አለበት። ቃል ኪዳኑ፤ እስራኤል ጎረቤቶቿ ከሆኑት ዓረቦች ጋር በሰላም እንድትኖር የሚያደርጋት ይመስላል። የቃል ኪዳኑ አንድ ውጤት፤ እስራኤል ቤተ መቅደሷን ኢየሩሳሌም ውስጥ እንድትሠራ የሚፈቀድላት መሆኑ ነው። የቀድሞ የአሜሪካን ታላላቅ ባለሥልጣናት፤ ማለት ኪሲንጀር፤ ካርተር፤ ሬጋን፤ ቡሽ እና ሌሎችም የዓለም መሪዎች የተሳናቸውን፤ ይህ የዓለም መሪ ያከናውናል። የሰላም ሰው በመባልም ይታወቃል!

ዓለምን ለብዙ ሥቃይና ጥፋት የሚዳርጋት ይህ ሰው፤ የዓለም የሰላም መሪ መምሰሉ ምንኛ ምጸት ነው? በዓለም እጅግ አስቸጋሪ የሆነውን ጠብ በሰላም በመፍታቱ፤ ለኖቤል የሰላም ሽልማት ይታጫል። ዓለም ፍጹም አምባገነን መሪ በምትጠብቅበት ጊዜ ነው ይህ የክርስቶስ ተቃዋሚ የሰላም ተስፋ የሚሰጥና ታማኝ መሪ ሆኖ ብቅ የሚለው።

የፖለቲካ ሰልት ጠቢብ ይሆናል

የክርስቶስ ተቃዋሚ ብቅ የሚለው የሰላም ምልክት የሆነውን የወይራ ቅጠል ይዞ ነው። በሰላም ቅጠሉ ውስጥ ግን ሰይፍ ተሸሽጎል። በሌሎች አገሮች ላይ የሚቀዳጀው ድል፣ ከእስራኤል ጋር ያደረገውን ቃል ኪዳን በአጭር ጊዜ ውስጥ ይሸፍነዋል። ዳንኤል መጽሐፍ ምዕራፍ 11 ውስጥ ነቢዩ የክርስቶስ ተቃዋሚን ድብቅ ዓላማ ለማስገንዘብ ሲል የተሸፈነውን ማስመሰያ ቀደሏል። ያ ሰው የሚሠራቸው ነገሮች ሁሉ የሚመነጩት ከትዕቢቱና ለሥልጣን ካለው ጥም ነው። መጀመሪያ ትሁት ቢመስልም፣ የድርጊቶቹ ሁሉ የመጨረሻ ዓላማ ግን ራሱን ከፍ ከፍ ማድረግ ነው። “የአባቶቹንም አማልክት፣ የሴቶቹንም ምኞት (በሴቶች የሚመለከ አምላክ) አይመለከትም፤ ራሱንም ከሁሉ በላይ ታላቅ ያደርጋልና” (11:37)። የክርስቶስ ተቃዋሚ “እኔ” የሚል ስሜት የተጠናወተው ትውልድ ውጤት ይሆናል።

ትዕቢቱ የሚመሳሰለው፣ ለፍጹም ሥልጣን ካለው ፍላጎት ጋር ነው። ማናቸውንም አማልክት ከማምለክ ይልቅ “የአምባጃቸውን አምላክ ያከብራል፤ አባቶቹም ያላወቁትን አምላክ በወርቅና በብር በዕንቁና በከበረ ነገር ያከብራል” (11:38)። ገንዘቡን ለጦር መሣሪያ መግዣ ያውላል። ብርታቱ በእግዚአብሔር ላይ ባለው እምነት ሳይሆን፣ በጦር ኃይሉ ነው።

የዚህ ሰው እምነት በቦምቦችና በጥይቶች ላይ እንደሚሆን በዓለም የሚከናወኑ ነገሮች ወደፊት ይጠቁማሉ። በሰባቱ ዓመታት ውስጥ የክርስቶስ ተቃዋሚ በሚሆነው ሰው ላይ በተከታታይ የሚነሡ ተቃውሞዎችን ዳንኤል ገልጧል። ይሁን እንጂ፣ እነዚህ ኅብረት የሚፈጥሩ ሌሎች ወገኖች የመጨረሻውን ዘመን መሪ በብርታት አይተካከሉትም። ይህንንም ዳንኤል እንዲህ በማለት ገልጦታል፡- “ወደ ብዙ አገሮችም ይገባል፣ ይጎርፍማል፣ ያልፍማል። ወደ መልካሚቱም ምድር (ዳንኤል ለእስራኤል የሰጣት ስም) ይገባል። ብዙ አገሮችም ይወድቃሉ . . . ። እጁን በአገሮች ላይ ይዘረጋል” (11:40-42)።

የክርስቶስ ተቃዋሚ በወታደራዊ ኃይልና ገናናነት የሚታመን እንደሚሆን ሐዋርያው ዮሐንስም ገልጧል። የሰባት ዓመቱን የፍዳ ዘመን የሚጀምሩ ሁኔታዎችንም ምዕራፍ ስድስት ውስጥ አስገንዝቧል። ያ ዘመን የሚጀምረው፣ ዓለምን ድል የማድረግ ዓላማ ባለው ጋላቢ እንደሚሆን ዮሐንስ ሲገልጥ እንዲህ ብሏል፡- “አየሁም፣ እነሆም አምባላይ ፈረሰ ወጣ፣ በእርሱም ላይ የተቀመጠው ቀስት ነበረው፣ አክሊልም ተሰጠው፤ ድልም እየነሣ ወጣ፣ ድል ለመንሣት” (ራእይ 6:2)። ጋላቢው የክርስቶስ ተቃዋሚ ነው። ዓለምን የመግዛት ፕሮግራሙ የሚጀምረውም በፍዳው

ዘመን መግቢያ ላይ ነው። የሠላም ሰው መስሎ ነው ብቅ የሚለው፤ ፍላጎቱ ግን ዓለምን መግዛት ይሆናል።

ሰይጣናዊ አስመሳይነት

አንድ ሌላ ነገር ካላጤንን በስተቀር፤ ስለክርስቶስ ተቃዋሚ የምናቀርበው ትንታኔ የተሟላ አይሆንም። ይህ ሰው የሚመጣው፤ የሠላም ሰው መስሎና በትዕቢት፤ እንዲሁም በሥልጣን ጥማት ተነሣስቶ ሊሆን ይችላል። የሚያገኘው ድል ሁሉ የሚከናወንለት፤ በአብዛኛው ከጀርባው ባሉት መናፍስት አሠራር ነው። በመጨረሻም ሰይጣን እንደፈለገው የሚያደርገው ይሆናል።

ሐዋርያው ጳውሎስ የክርስቶስ ተቃዋሚን ሰግጣጭ ገጽታ እንደሚከተለው ገልጦታል፡- “ይድኑ ዘንድ የእውነትን ፍቅር ስላልተቀበሉ ለሚጠፉ፤ የእርሱ መምጣት በተአምራት ሁሉ በምልክቶች፤ በሐስተኞች ድንቆችም፤ በዓመፅም መታለል ሁሉ እንደሰይጣን አሠራር ነው” (2ኛ ተሰ. 2፡9-10)። የክርስቶስ ተቃዋሚ መገለጥ በክርስቶስም ሆነ በሐዋርያት ዘመን ባልታየ ተአምራት የታጀበ ይሆናል።

የሰይጣን ኃይል ውሉን ነው። ሁሉን የሚያውቅ ወይም በአንድ ጊዜ በሁሉም ስፍራ ለመገኘት የሚችልና ሙሉ ኃይል ያለው አይደለም። ቢሆንም፤ ሙታን ከሆኑ ፍጡራን እጅግ የላቀ ኃይል ይኖረዋል። ሰይጣን የክርስቶስን ተቃዋሚ ተዓማኒነት ከፍ ለማድረግ ሲል፤ ተአምር የሚመስል ኃይልን በመስጠት ይተጋል። ይህ የመጨረሻው ዘመን ኃይል ሰው፤ “ሰዎች ካላቸው ብርታት እጅግ የላቀ ኃይል” ያለው ይመስላል።

የክርስቶስ ተቃዋሚ ሆኖ የሚነሣውን ሰው ተዓማኒ ለማድረግ በምን ዓይነት ተአምራት ነው ሰይጣን የሚጠቀመው? ይህን ጉዳይ ጳውሎስ በግልጽ አይናገረው እንጂ፤ ተአምራቱ ብዙና የተለያዩ እንደሚሆኑ ጠቁሟል። የክርስቶስ ተቃዋሚ የክርስቶስን ሰብእናና አገልግሎት ለማስመሰል በሚያደርገው ጥረት፤ አንዳንድ ተአምራቱ ኢየሱስ በምድር ላይ በነበረ ጊዜ ካደረጋቸው ተአምራት ጋር በቅርብ የሚመሳሰሉ ሊሆኑ ይችላሉ።

ዓለማችን የእግዚአብሔር ቃልን እውነት ትቶታል። የምንኖረው መንፈሳዊ ባዶነት በሰፈነበትና “የማየውና በሕይወቴ የሚያጋጥመኝ ነገር ከሆነ አምናለሁ” በሚል ማኅበረሰብ ውስጥ ነው። ያም ሆኖ ማኅበረሰቡ ወይም ዓለም ያን መንፈሳዊ ባዶነት የሚሞላለት አንድ ነገር ወይም ሰው ይፈልጋል። ይህ ደግሞ እግዚአብሔር ብቻ ሊያደርገው የሚችለው ነገር ነው። ሰዎች እውነትን ባለመቀበላቸው፤ በውሸት ለተሸፈነ የሰው ልምምድ

ወይም የኑሮ ዘይቤ ትምህርት የተጋለጡ ናቸው። የአጋንንትን በመንፈስ መኖር ስላልተቀበሉ የዚህ ዓለም ገዢ የሆነው ሰይጣን በሚሠራቸው “ተአምራት” ይደነቃሉ። ተአምራቱም የሚታዩ ይሆናሉ፤ የክርስቶስ ተቃዋሚ የሚሆነው ሰው ኃይል ምንጭ ግን ስውር ይሆናል።

በመጨረሻ ሠላም?

ዓለም ከእግዚአብሔር ያልሆነ ሠላም በጽኑ በመፈለግ ላይ ናት። ሰዎች፣ ኃላፊነትን ሳይሆን ጥቅሞችን ብቻ የምንሻ ፍጡራን ነን። ኃጢአታችንን እንድናምን ሳይጠይቁን ተስፋ የሚሰጠንን መሪ እንጠብቃለን። የአኗኗር ዘይቤያችንን የማይነካ፣ ግን ፍላጎታችንን የሚያረካ አዲስ የዓለም ሥርዓት እንፈልጋለን። በአጭሩ፣ የምንሻውም፣ ሥጋዊ የሆነና እግዚአብሔር የሌለበትን የሺህ ዓመት መንግሥት የሚመሠርትልንን ኢየሱስ ክርስቶስን ነው።

ይህን መሰሉ መሪ በመምጣት ላይ ሊሆን ይችላል። አንድ ቀን ለዓለም ጸሎት መልስ ይሆንና፣ በደዌ ለተጎሳቆለችው ዓለም ሠላምና ብልጥግና ሊያመጣ ብቅ ይላል። በእርግጥ የማይቻል ነገር እንደሚያደርግ ከቃሉ ይልቅ ድርጊቶቹ ይገልጣሉ። “በዓይኖቼ ባላይ ኑሮ አላምንም ነበር” የሚለው ቃል በዓለም ሁሉ ያሉ ተከታዮቹ እንደ ጸሎት የሚደግሙት ይሆናል። በጦርነት ለተጎሳቆለችው ዓለምም ሠላምን በኃይል ያስፍናል።

ሰዎች የዚህን ሐሰተኛ የዓለም መሪ ሌሎች ድርጊቶች ማየቱ እስኪሳናቸው ድረስ፣ በተአምራቱ አድናቆት ይደነዝዛሉ። የሚያመጣው የዓለም ሠላም እጅግ በናረ የመከላከያ ወጪ ልዋጭ የሚገኝ ይሆናል። ከሁሉ የሚያስቀድመው ወታደራዊ ኃይሉን ነው። ከሐር የተሠራ ጓንት ያጠለቀ ይመስል ይሆናል፤ ጓንቱ የሸፈነው ግን ተቃዋሚዎቹን ሁሉ የሚያደቅ የብረት መዳፍን ነው። የዓለም ሕዝቦች አጠቃላይ ሁኔታውን ከተገነዘቡ በኋላ ከድንዝያቸው ይነቁ ይሆናል፤ ያ ግን ጅብ ከሄደ ውሻ ጮኸ እንደሚባለው ይሆናል። ሕዝቦች አለማክበሩ የሚያስከትለውን ስለሚያውቁ፣ ያን ክፉ የዓለም መሪ ያከብሩታል፡- “አውሬውን ማን ይመስለዋል፣ እርሱንስ ማን ሊዋጋ ይችላል?” (ራእይ 13:4)። በመጨረሻም “የሠላሙ ሰው”፣ “የዓመፅ ሰው” ይሆናል። ይሁን እንጂ፣ በጊዜው በሕይወት ለሚኖሩ ብዙ ሰዎች ይህ ግንዛቤ በጣም የዘገየና ፋይዳ የለሽ ይሆንባቸዋል።

> ምዕራፍ አሥራ አራት <

የአውሬው ውበት

በ1960ዎቹ ዓመታት ለአሜሪካን ሕፃናት የሚነገር አንድ ተረት ነበር። ተረቱ የሚገልጠው፥ ስለ አንድ በድንገት ባለጠጋ ስለሆነ ቤተሰብ ነው። የሀብቱ ምንጭ ቤተሰቡ በአጋጣሚ ያገኘው ነጻጅ ዘይት ነበር። የዓለም የነጻጅ ፍላጎት መናጢ ቤተሰቦችን በድንገት ባለጠጋዎች የማድረግ ኃይል አለው።

ከላይ የተጠቀሰው ተረት እውነትነት የሌለው ይሆን ይሆናል፤ ነገር ግን ባለፈው ክፍለ ዘመን የነበረውን የፕሮቬያ ባሕረ-ሰላጤ አካባቢ ምስል በትክክል ያንጸባርቃል። የነጻጅ ዘይት በአካባቢው መገኘት፥ በዘላንነት ይኖሩ የነበሩ ሰዎችን ወደ ብልጥግና ሊያሸጋግር፥ የመካከለኛው ምሥራቅን ገጽታም ለውጦታል። በ1900 እኦአ አብዱል አዚዝ ኢብን ሳውድ የተባለ ሰው፥ እዚያው ዓረብ ባሕረ-ሰላጤ ውስጥ ዋሕቢ የተባለ ጎሣውን በመምራት ሌሎቹን ጎሣዎች ተዋግቶ ድል አደረጋቸው። በ1926 ዓ.ም እራሱን ንጉሥ ብሎ ሰየመና በ1932 እኦአ ደግሞ ግዛቱን ሳውዲት ዓረብ ብሎ ጠራት። በጊዜው ከዚህ ሰው ግዛት አብዛኛው አሸዋማና ድንጋይማ ነበር። በየትኛውም የመንግሥታት ስብሰባ ላይ ሳውዲት ዓረቢያ እንዲህ የበለጠገች አገር ትሆናለች ብሎ ድምፅ የሚሰጥ ሰው አይኖርም ነበር።

በ1935 እኦአ ግን ለአል ሳውዲ ቤተሰብና ምድረ በዳ ለሆነች ግዛቱ ሁሉም ነገር ተለወጠ። በዚያ ዓመት የአሜሪካን የክርሠ- ምድር ተመራማሪዎች ሳውዲት ዓረቢያ ውስጥ ግዙፍ የነጻጅ ክምችት አገኙ። የነጻጅ ክምችቱ በዓመታት ውስጥ ከፍ እያለ መጣ። ዛሬ አገሪቱ እንዳላት የተረጋገጠው የነጻጅ ዘይት ክምችት ከ250 ቢሊዮን በርሜል በላይ ነው። ዓለም እንዳላት ከተረጋገጠው የነጻጅ ዘይት ክምችት አንድ አራተኛው የሚገኘው በዚህች አገር ውስጥ ነው።

ሳውዲት ዓረቢያ ምንም እንኳን ሰፊ የነጻጅ ሀብት ያላት አገር ብትሆን፥ ከድህነት ወደ ብልጥግና በድንገት በመሸጋገር ረገድ ከባሕረ-ሰላጤው አገሮች ብቸኛይቱ አይደለችም። ነጻጅ ዘይት የተገኘው ከሳውዲት ዓረቢያ በፊት ኢራንና ኢራቅ ውስጥ ነው። እንግሊዞች ናቸው የኢራንን የነጻጅ ክምችት መጀመሪያ በ1908 እኦአ ያወጡት። ሆኖም ዓመታት ባልሞላ ጊዜ ደግሞ ኢራቅ ውስጥ ነጻጅ ዘይት አገኙ። ልክ ሳውዲት ዓረቢያ ውስጥ ነጻጅ ዘይት በተገኘ ማግሥት፥ ኩዌት በተባለች ትንሽ አገር ውስጥ ግዙፍ የነጻጅ ዘይት ክምችት ተገኘ። ዓለም እንዳላት ከተረጋገጠው የነጻጅ ዘይት ግማሹ የሚገኘው ሳውዲት ዓረቢያ፥ ኢራቅና ኩዌት ውስጥ ነው።

ለፋኖሴ ነዳጅ ዘይት ስጡኝ

ዓለም በነዳጅ ዘይት ፍላጎት አባዜ ተይዛለች። ለዓለም ዘይት አቅራቢ ብቸኛ ድርጅት ደግሞ አፔክ [OPEC]* ነው። በ2000 እኦአ ዓለም ካሰፈለጋት ኃይል አብዛኛውን የተካው ነዳጅ ዘይት ነበር፤ አፔክም የገበያ ድርሻውን አስፍቷል። አንድ ጥናት እንዳረጋገጠው፤ አፔክ የሚያቀርበውን ነዳጅ ዓለም ለመግዛት ያለው ፍላጎት፤ በ1986 እኦአ ከነበረው በቀን ከ15 ሚሊዮን በርሜል፤ ከሦስት ዓመት በኋላ ወደ 20 ሚሊዮን በርሜል ከፍ አድርጎታል።

በ2000 እኦአ ይህ ቁጥር ወደ 25 ሚሊዮን በቀን አሻቅቧል። በዓለም ደረጃ ትልቁ የነዳጅ ዘይት ተጠቃሚ አገር አሜሪካን ስትሆን፤ የራሷ የነዳጅ ክምችት እያሽቆለቆለ በመሄድ ላይ ነው። አገሪቱ ግን የራሷን ነዳጅ ፍለጋ ከመቀጠል ይልቅ፤ ፍላጎቷን ለማሟላት ወደ መካከለኛው ምሥራቅ አገሮች ይበልጥ በማዘንበል ላይ ናት።

ነገር ግን፤ ምንም እንኳን ዓለም የመካከለኛው ምሥራቅ ነዳጅ ጥገኛነቷ እያደገ ቢሄድ፤ የነዳጅ ዘይት ዋጋ በሚመጣው አሥር ዓመት ውስጥ እንደሚያሽቆለቁል ነው ብዙዎች የሚተነብዩት። የዚህ ተስፋኛ ትንቢት ምክንያቶች፤ በአፔክ አገሮች መካከል የሚኖረው ውድድርና አፔክ የነዳጅ ምርቱን ለመቆጣጠር ያለመቻሉ ናቸው። አንድ ጥናት እንዳረጋገጠው፤ አፔክ የነዳጅ ምርቱ በየገበያው በተትረፈረፈ ጊዜ፤ ዋጋውን እንደ ነበረ ለማቆየት ይቻለው ዘንድ ምርቱን ለመቀነስ የሚችል አይደለም። ወደፊትም የተሻለ ነገር አይኖረውም። ወደፊት ብዙና ርካሽ የነዳጅ ዘይት እንደምናገኝ ዋስትና ይኖረን ይሆን?

የሳዳም ድንገተኛ ነገር

ዓለም ለጊዜው ብዙ ነዳጅ ዘይት አላት። ችግሩ ካለው የነዳጅ ክምችት ከግማሽ በላይ የሚሆነው የፖለቲካ መረጋጋት በሌለበት የዓለም ክፍል አሸዋ ሥር መሆኑ ነው። መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ የሚገኘውን ፖለቲካዊና ሃይማኖታዊ አለመረጋጋት ያላጤኑ ትንበያዎች ወይም ዕቅዶች እንደማይፈፀሙ የታወቀ ነው። በ1970ዎቹ መጨረሻ፤ የኢራክ ሻህ

* ይህ ድርጅት የተመሠረተው እኦአ በ1960 ነው። በአሁኑ ጊዜ 11 አባል አገሮች ይገኙበታል። እነርሱም፤ ኢራን፤ ኢራቅ፤ ኳታር የተባበሩት አረብ ኢመሬት፤ ሳውዲ አረቢያ፤ ኩዌት፤ አልጀሪያ፤ ናይጄሪያ፤ ሊቢያ እና ቬንዙዌላ ናቸው። እነዚህ አገሮች በአሁኑ ጊዜ በዓለም ላይ ያለውን 40% የነዳጅ ፍጆታ አቅራቢዎች ናቸው።

በአያቶላህ ሆሜኒና ሃይማኖት አክራሪ በሆኑ ተከታዮቹ እማካይነት ይገለበጣል ብሎ የገመተ አልነበረም። በ1990 እክአ ሳዳም ሁሴን ኩዌትን ይወራሉ ብሎ ያመነ ሰው አልነበረም። ሁለቱም ሁኔታዎች ግን ተከናውነዋል፤ ለምዕራቡ ዓለም የሚደረገውን የነዳጅ አቅርቦት ሊያስተጓጉሉም ችለው ነበር።

ሳዳም ሁሴን ኩዌት ላይ የሰነዘሩት ወረራ በተለይ ከፈጣንነቱና፣ በዓለም የነዳጅ አቅርቦት ላይ ካደረሰው ጉዳት አንጻር ሲታይ አሳሳቢ ነበር። ሳዳም ሁሴን የነዳጅ ዘይት ክምችታቸውን በአንዴ በእጥፍ በማሳደግ በቁጥጥራቸው ሥር ያለውን የዓለም የነዳጅ መጠን እስከ 25 በመቶ ከፍ አደረጉት። ይበልጥ አስጨናቂ የነበረው ነገር ግን፣ ጦራቸውን ወደ ሳውዲት ዓረቢያ ለመላክ ዓቅደዋል የሚለው ዜና ነበር። እኚህ ሰው፣ ከዓለም የነዳጅ አቅርቦት ግማሹን ሊቆጣጠሩ ነው በሚል ፍርሃት የነዳጅ ዋጋ ወደ ላይ አሻቀበ። ይህ ሁኔታ ነበር የአሜሪካን መሪ፣ ፕሬዚዳንት ቡሽ የበረሃው ጋሻ የተባለውን ወታደራዊ ኃይል ወደ መካከለኛው ምሥራቅ እንዲያዘምቱ ያስገደዳቸው።

ሳዳም ሁሴን ዕቅዱ አልተሳካላቸውም እንጂ፣ ለዓለም ከሚቀርበው የነዳጅ ዘይት ብዙውን በአንድ ሰው ቁጥጥር ሥር ወደ ማድረጉ አደገኛ ሁኔታ ተቃርበው ነበር። ይህ ሁኔታ ራሱን ከነዳጅ ዘይት ለማላቀቅ በማይችለው ዓለም ዘንድ አስፈሪ ጥያቄን ያስነሣል። ኢራቅ፣ ኩዌትና ሳውዲት ዓረቢያ በአንድ ሰው የሚመሩ ቢሆኑስ ኑሮ? ሳዳም ሁሴን ኩዌት ላይ ባይገቱና፣ የአሜሪካን ጦር ሳይቀድማቸው ወደ ሳውዲት ዓረቢያ ቢያመሩስ ኑሮ?

የተባበሩት አገሮች የቃል ኪዳን ጦር፣ ሳዳም ሁሴንን በመግታት ከኩዌት ቢያስወጣቸውም፣ አሁንም ኢራቅን በመምራት ላይ ናቸው። አሜሪካን ከምታደርገው ቁርጠኛ መከላከል ብትዳከም፣ የኢራቅ ወታደሮች እንደገና በማንኛውም ሁኔታ በአረብ አገሮች ድንበር አካባቢ ይከማቻሉ። ሳዳም ሁሴን ወይም እሳቸውን የሚተካ መሪ፣ በስተደቡብ ባሉት በጎረቤቶቻቸው ላይ እንደገና ከመነሣት ምን ያግዳቸዋል? መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ ያሉት የቆዩ ቂሞች በቶሎ አይረሱም፤ ሳዳም ሁሴንም ኩዌትንና ሳውዲት ዓረቢያን በሚመሩ ቤተሰቦች ላይ ቂም አላቸው። አሜሪካን የዓረብ አገሮችን ልትረዳቸው የማትችል ወይም የማትፈቅድ ብትሆን፣ የኢራቅ ወታደሮች ድንበሩን ሊያልፉ ይችላሉ።

መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ የሚገኘው የነዳጅ ሀብት በአንድ ሰው ቁጥጥር ሥር መሆኑ፣ የዓለምን ምጣኔ ሀብት ያናጋዋል። ይህ ቢሆን ሁለት ነገሮች ወዲያውኑ ይከሰታሉ። አንደኛ፣ ነዳጁን የሚቆጣጠረው ሰው

ምርቱን ይቀንስና፤ የነዳጅን ዋጋ ከፍ ያደርገዋል፤ እናም ትርፉን ያግባሰብሳል። ሁለተኛ፤ በነዳጅ ዘይት በአያሌው የሚጠቀሙ አገሮች፤ በዚህ ጨካኝ የመካከለኛው ምሥራቅ ገዥ አጣብቂኝ ውስጥ የመጣባት የምጣኔ ሀብት ጫና ይሰማቸዋል። ይህ ሰው በዚህ አኳኋን በኢንዱስትሪ የበለጠጉ አገሮችን በቁጥጥሩ ሥር ያደርጋቸውና እንቅስቃሴና ፖለቲካቸውን ይቆጣጠራል። በተለይ አውሮፓ፤ ከመካከለኛው ምሥራቅ የሚመጣው ነዳጅ በእጅጉ ተጠቃሚ እንደ መሆኗ በጣም ትንባላች።

ውቢት በአውሬው ስትጋልብ

ሐዋርያው ዮሐንስ ራእይ 17-18 ባለው ክፍል ውስጥ የሚገልጠው በትክክል ይህንኑ ምሥል ነው። ይህ ብቻም አይደል፤ በፍጻሜው ዘመን በክርስቶስ ተቃዋሚና በጊዜው በሚኖረው የባቢሎን መሪ መካከል ስለሚኖረው ውስብስብ ግንኙነትም ገልጧል። ነቢዩ ዳንኤል የተጠቀመበትን ቋንቋ በመውሰድም የክርስቶስን ተቃዋሚና ግዛቱን “አውሬው” ይለዋል። ይህ አውሬ፤ ዮሐንስ ራእይ 13:4 ውስጥ “አውሬውን ማን ይመስለዋል? እርሱንስ ሊዋጋ ማን ይችላል?” በማለት በመጨረሻው ዘመን አገሮችን ሁሉ በወታደራዊ ኃይል የሚገዛ መሆኑን የገለጠው ነው።

ራእይ 17 ውስጥ ግን አንድ ነገር በጣም ስሕተት ሆኖ ይታያል። ይኸውም አውሬው ወታደራዊ ባለሥልጣን ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን “በቀይ አውሬ ላይ አንዲት ሴት ተቀምጣ አየሁ” (17:3) የተባለላት አንድ ሴት በአውሬው ላይ ተጽዕኖ የምታደርግበት ይመስላል። እዚያው ምዕራፍ ውስጥ መልአኩ ለዮሐንስ እንዲህ ብሎታል፡- “የምትደነቅ ስለምንድነው? የሴቲቱን ምሥጢርና የሚሸከማትን ሰባት ራሶችና አሥር ቀንዶች ያሉትን የአውሬ ምሥጢር እነግርሃለሁ” (17:7)። ዮሐንስ የተመለከተው ራእይ የሚያስረዳው፤ ሴቲቱ በአንዳች ሁኔታ የመጨረሻውን ዘመን የዓለም ገዥ የምትጋልበው ወይም የምትቆጣጠረው መሆኑን ነው። ይህ ግን እንዴት ሊሆን ይችላል?

ይህች ሴት ባቢሎን የምትባል መሆኗን ምዕራፍ 10 ውስጥ ዳስሰናል። ሴቲቱ በትክክል የባቢሎን ከተማ እንደምትሆን እግዚአብሔር አመልክቷል። ይህች ከአሁኒቱ የባግዳድ ከተማ ጎምሳ ማይልስ ርቃ የምትገኝ ከተማ፤ በፕሬዚዳንት ሳዳም ሁሴን አማካይነት በመገንባት ላይ ናት። የባቢሎኑ መሪ በሰባት ዓመታት አገዛዙ መጨረሻ ላይ፤ የክርስቶስ ተቃዋሚ የሚሆነውን ሰው በአንዳች ሁኔታ ይቆጣጠረዋል።

ይህ የክርስቶስ ተቃዋሚ ከባቢሎን ጋር በሚኖረው ግንኙነት ደስተኛ ባይሆንም፤ ለተወሰነ ጊዜ ግንኙነቱን ይቀጥላል። በመጨረሻ ግን፤

የጎን ውጋት የሆነባትን ይህን ሰው ለማጥፋት “ዳግማዊ የበረሃው ማዕበል ዘመቻ” የተሰኘ ዘመቻ ያደርጋል። “ያየሃቸውም አሥር ቀንዶችና አውሬው ጋለሞታይቱን ይጣላሉ፤ ባደዋንና ራቂትዋንም ያደርጓታል። ሥጋዋንም ይበላሉ በእሳትም ያቃጥሉአታል” (17:16)። የክርስቶስ ተቃዋሚ የሚሆነው ሰው ግዙፍ የጦር ኃይሉን በመጠቀም፤ ችግር የሚፈጥርበትን መንግሥት ያጠፋዋል።

የምታንሠራራው የባቢሎን ከተማ በምን ሁኔታ የክርስቶስን ተቃዋሚና ግዛቱን ለመቆጣጠር እንደምትችል መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ አያመለክትም። ዮሐንስ ግን፥ ባቢሎን በክርስቶስ ተቃዋሚ ላይ ተጽዕኖ የምታደርግበት፥ በንግድና በኢኮኖሚ መስክ እንደሚሆን በጽሑፉ ገልጧል። ባቢሎን በምትወድቅበት ጊዜ የንግድና የልውውጥ ሽርኮቿ የሚያገዙ ስለመሆናቸው እንደሚከተለው ተገልጧል፡- “የመርከባቸውን ጭነት ከእንግዲህ ወዲህ የሚገዛ የለምና የምድር ነጋዴዎች ያለቅሱላታል ያዝኑላትማል” (18:11)። የመርከብ ካፒቴኖች ሳይቀሩ ባለጠጋ ላደረገቻቸው ከተማ እንዲህ የሚሉ መሆናቸው እንደሚከተለው ተገልጧል፡- “የመርከባቸውን ጭነት ከእንግዲህ ወዲህ የሚገዛ የለምና፥ የምድር ነጋዴዎች ያለቅሱላታል ያዝኑላትማል” (18:19)።

ባቢሎን የክርስቶስ ተቃዋሚ በሆነው ሰውና በግዛቱ ላይ ምጣኔ ሀብታዊ ተጽዕኖ ታደርጋለች። ይህ ምጣኔ ሀብታዊ ቁጥጥር ስለሚያካትታቸው ነገሮች መጽሐፍ ቅዱስ የሚገልጠው ዝርዝር ባይኖርም፥ ነዳጅ ዘይት ሳይሆን አይቀርም የሚል ግምት አለ። አንድ ሰው መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ ያለውን የነዳጅ ሀብት በመቆጣጠር እና፥ በቢሊዮን የሚቆጠር ገንዘቡን ለባቢሎን ከተማ መገንቢያ ያውላል፥ ብሎ መገመቱ ከሳዳም ሁሴን ወረራ ወዲህ፥ አያዳግትም። ይህ መሪ፥ ነዳጅ ሀብቱን በቁጥጥሩ ሥር ከማድረጉ የተነሣ፥ በዓለም ውስጥ የበላይነት ሚና ይኖረዋል። አዲሲቱን ባቢሎን ማዕከሉ ያደርጋታል፤ ግዛቱም “በምድር ነገሥታት ላይ የምትነግሥ ታላቂቱ ከተማ” (17:18) ትሆናለች።

የክርስቶስ ተቃዋሚ ብርቱ የዓለም ወታደራዊ ኃይል ቢሆንም፥ ድካምና ውሱንነትም ይታይበታል። እንደኛው አስከፊ ድክመቱ፥ የመካከለኛው ምሥራቅ ነዳጅ ዘይት ጥገኛ መሆኑ ነው። በዓለም ብርቱ የሆነ የጦር ኃይል ቢኖረውም፥ የጦር ኃይሉ ይንቀሳቀስ ዘንድ ነዳጅ ዘይት ያስፈልገዋል። በመሆኑም እርሱ በማይቆጣጠረው የኃይል ምንጭ ችግር ሳቢያ እክል ይገጥመዋል።

የክርስቶስ ተቃዋሚ አውሮፓ ውስጥ በሚነሣበት ጊዜ፥ አንድ ሌላ መሪ መካከለኛው ምሥራቅ ውስጥ ያለውን የነዳጅ ዘይት ክምችት

ይቆጣጠራል። ይህ መሪ የነዳጅ ዘይትን ዋጋ ሽቅብ ያንረዋል። በዚህም ሳቢያ በቢሊዮን የሚቆጠር ገንዘብ ያግበሰብሳል። ከሚያገኘው ገንዘብ አብዛኛውን የሚያውለውም አዲሲቱን ከተማውን ማለት፣ ባቢሎንን ለመሥሪያና ለማስዋቢያ ነው። ኤፍራጥስ አቅራቢያ በምትገኘው በዚህች አዲስ ከተማው ውስጥ ሆኖ፣ የነዳጅ ዘይትን አቅርቦትና ዋጋውን በመወሰን ብቻ በዓለም ዙሪያ የሚነሡና የሚወድቁ መንግሥታትን ይቆጣጠራል።

ሳዳም ሁሴን በ1990 እኣአ ኩዌትን በወረሩ ጊዜ፣ በወታደራዊ ኃይል እሳቸውን የመቋቋም ብቃቱን እስኪያረጋግጥ ድረስ ዓለም የስድስት ወራት ጊዜ ወስዶበታል። ሳዳም ሁሴን ያን ጊዜ ወደ ሳውዲት ዓረቢያ ቢሻገሩ ኑሮ፣ የአውሮፓውያኑ እርሳቸውን የመቋቋም እርምጃ የተራዘመ ጊዜ ይወስድ ነበር። በዓለም ፍፃሜ ወቅት የሚነሣው የክርስቶስ ተቃዋሚ፣ በሁለት ምክንያቶች ሳቢያ የጦርነት አጸፋ አይወስድም። አንደኛ፣ በሌላ አካባቢ ይበልጥ አስቸጋሪ ጦርነት ይኖርበታል። ሁለተኛ፣ ስፍራው በባቢሎን ንጉሥ ስለሚያዝበት፣ የጦር ኃይሉን ሳውዲት ዓረቢያ ውስጥ ሊያስፍር አይችልም።

ሌሎቹን ጦርነቶች በድል ከተወጣ በኋላ ነው ጦሩን ወደ ባቢሎን የሚያዘምተው። የጦር ኃይሉ ውጊያውን ከሰሜን በመጀመር ወደ ባቢሎን ይዘልቃል። “ሕዝብ ከሰሜን ወጥቶባታል፤ ምድርዋንም ባድማ ያደርጋል” (ኤር. 50፡3)። ከሰባት ዓመቱ የክርስቶስ ተቃዋሚ የመጨረሻ ዘመቻዎች አንዱ፣ ችግር የፈጠረበትን ሰውና ከተማውን ማጥፋት ይሆናል። ይህ የዓለም መሪ፣ በዚህ ድርጊቱ ፍጹም የሆነ ኃይሉን እንዳያጠናክር እንቅፋት የሆነበትን መንግሥት ድል በማድረግ ላይ መሆኑን ያምናል። የሚያከናውነው ግን ዓላማውን ሳይሆን፣ የእግዚአብሔርን ዕቅድ ነው።

ራእይ ምዕራፍ 17 የሚያመለክተው፣ በመካከለኛው ምሥራቅና በክርስቶስ ተቃዋሚ መንግሥት መካከል የሚኖረውን ግንኙነት ነው። እግዚአብሔር ለዮሐንስ የገለጠለት፣ የመጨረሻው ዘመን ሁለት ኃይላት ዓለምን የሚቆጣጠሯት መሆናቸውን ነው። የባቢሎን ኃይል በኢኮኖሚና በገንዘብ ረገድም ነው። የዓለምን ፍላጎት በማሟላት ህብታም ትሆናለች። ይህን በማድረግም በዓለም ላይ የኢኮኖሚ የበላይነት ይኖራታል። የክርስቶስ ተቃዋሚ ግዛት ደግሞ ወታደራዊና ኢንዱስትሪያዊ ይሆናል። የሚቃወሙትን ሁሉ በመደምሰስ በሌሎች ላይ ፖለቲካዊና ወታደራዊ ቁጥጥር ያደርጋል። የርሱ መንግሥት ደካማ ጎን፣ የባቢሎን የነዳጅ ዘይት ጥገኛ መሆኑ ነው። ለችግሩ የመጨረሻ “መፍትሔ” አድርጎ የሚወስደው፣ እንዲህ ያለ ችግር የምትፈጥርበትን አገር መውጋትና ማጥፋት ይሆናል። ባቢሎን ከጠፋች በኋላ፣ ጎዳናዎች ሁሉ ወደ አርማኒያን የሚያመሩ ይሆናሉ።

> ምዕራፍ አስራ አምስት <

አርማጌዶን፤ የመጨረሻ ግብ

አውቶቡሱ ወደ ቀርሜሎስ ተራራ በሚያመራው ጠባብ መንገድ በዝግታ ሽቅብ ይጓዛል። በግራና በቀኝ ደግሞ የቀርሜሎስን የተራራ ሰንሰለት የመሠረቱት ተራራዎች ተሰልፈዋል። ከግብፅ ወደ ሜሶፓታሚያ በሚያመራው አውራ ጎዳና መዳረሻ ላይ እንዲያ ሆነው ሲታዩ በጸጥታ የቆሙ ጠባቂዎች ይመስላሉ። ከእነዚያ በጥንቱ የመካከለኛው ምሥራቅ ታሪክ ሁለቱን የታወቁ የሥልጣኔ አካባቢዎች ያገናኙ በነበሩና ያረጁ ጎዳናዎች ላይ፤ አያሌ የበረሃ ተጓዦች እንዲሁም ጀግናዎች ተጉዘው ባቸዋል።

ዛሬ ደግሞ በፅብራይስጥኛ መርካባህ (ሠረገላ) የተባለው አውቶቡሳችን ይህን ከ3,500 ዓመታት በፊት ቁትሞስ 3ኛ በተባለው ንጉሥ በተመዘገበለትና አስፈሪ በሆነው አቀበት ሽቅብ በመጓዝ ላይ ነን። የዚያ ንጉሥ የጦር አማካሪዎች፤ ንጉሡ አሁን እኛ ባለንበት አስቸጋሪ መንገድ እንዳይጓዝ እንዲህ በማለት መክረውት ነበር። “በዚህ እየጠበበ በሚሄድ መንገድ ለምን ትጓዛለህ? ድል አድራጊው ጌታችን (ንጉሡ) ልቡን በሚያረኩ ሌሎች መንገዶች ይጓዝ። እኛም በዚህ አስቸጋሪ መንገድ እንድንሄድ አታድርገን።” ንጉሡ ግን የጦር አዛዦቹን ምክር ችላ በማለት በግብፅ ላይ ያመፁ የከነዓን ከተሞችን ለመውጋት በሠረገላው ሽቅብ ተጓዘ። የእኛም የጉዞ መጨረሻ ቁትሞስ 3ኛ ወደመረጠው ወደ መጊዶ አቅጣጫ ነው።

ተራራውን እያቋረጥን ስንጓዝ፤ የጀዝሪል ሸለቆ ከፊት ለፊታችን ተዘርግቶ ይታየናል። በስተግራችን ጥንታዊቱ የመጊዶ ከተማ አለች። የዚህች ጥንታዊት ከተማ ፍርስራሽ ተራራው ላይ ሆኖ፤ ወደ ሰፊው ሸለቆ የሚዘልቀውን ጎዳና የሚጠብቅ ይመስላል። መጊዶን ድል ያደረጉ ወራሪዎች አንዱ ሌላው ባፈራረሳት ከተማ ላይ ሲገነባ ከጊዜ ብዛት ተራራው ከፍ እያለ ሄዷል። የከርሠ-ምድር ተመራማሪዎች ከተማይቱ ለሀያ አራት ጊዜ መወረሯን የሚያመለክቱና ሀያ አራት የተለያዩ የአፈር ንብብሮች አግኝተዋል። እነዚህ የአፈር ንብብሮች የዚህችን ስልታዊ ከተማ አስከፊ ታሪክ ድምፅ አልባ አስታዋሾች ናቸው።

ንጉሥ ሰሎሞን አሳንጾት በነበረው የውጭ በር ስናልፍ፤ ከእስራኤል ነገሥታት ሁሉ ጠቢብ የነበረው ንጉሥ፤ የመጊዶንን ጠቃሚነት ተገንዝቦ እንደነበር ተረዳሁ። የነገሥት መጻሕፍትን ያዘጋጀው ሰው ስለ ንጉሥ ሰሎሞን በሚገልጥበት ጊዜ፤ ንጉሡ መናገሻ ከተማውንና

በግዛቱ የሚገኙ ሌሎች ሦስት ጠቃሚ ከተማዎችን “ሐደርንም፤ መጊዶንም፤ ጊዜርንም” (1ኛ ነገ. 9፡15) ቅጥር ሠርቶባቸው እንደነበር አስገንዝቧል። በስፍራው በእስራኤላውያን የተሠሩ ታላላቅ ሕንጻዎች ትክክለኛ አገልግሎት ምን ነበር? ለሚለው ጥያቄ መልስ ለመሻት ምሁራን እስካሁን በመከራከር ላይ ናቸው። ሕንጻዎቹ ያገለገሉት ለበረቱነትም ይሁን ለመጋዘንነት፤ የሚያስገነዝቡን አንድ ነገር ቢኖር፤ መጊዶ ከእስራኤል የክልል ማዕከሎች አንዷ መሆኗን ነው።

ቡድናችን የጊዜርን ሸለቆ ቁልቁል ለመመልከት ያመቸው ዘንድ ከኮረብታው በስተ ሰሜን ምሥራቅ ማዕዘን ላይ ተሰባስበ። ከሸለቆው ሥር የተነሣው የታበር ተራራ በሩቁ ጭጋግ ውስጥ ይታያል። በስተቀኛችን ደግሞ አቅጣጫው ወደ ኮረብታው የሆነና በክርሠምድር ቆፋሪዎች የተገኘ የከነዓናውያን መሠዊያ አለ። ይህ መሠዊያ ከሰሎሞን ዘመን መንግሥት 1500 ዓመታት ቀደም ብሎ ጭምር፤ መጊዶ ጠቃሚ ስፍራ እንደነበረች አስታውሰን። መጊዶ የትኛውም እስራኤላዊ በበሯ ከመዝለቁ አያሌ ዘመናት ቀደም ብሎ የጊዜር ሸለቆ ዋና ስፍራ በመሆን አገልግላለች።

መጊዶ በቀርሚሎስ ተራራ መግቢያ ላይ የጊዜር ሸለቆ ስልታዊ ከተማ መሆኗ ብዙ ጎዘን አድርሶታል። በከበባና ወረራ ተጠቅታለች። ለቁጥር የሚያታክቱ ወታደሮች በመግቢያዋ ደጅ ይሰበሰቡ ነበር። የተባበረችው እስራኤል ግዛት የመጨረሻ መሪ፤ ንጉሥ ሰሎሞን ከተማይቱን ከወራሪዎች ለመከላከል በአጥር ከልሷት ነበር። የይሁዳ የመጨረሻው ጥሩ ንጉሥ ኢዮስያስ የግብፅ ጦር ባቢሎናውያንን ለመውጋት በዚያ እንዳያልፍ በሚከለክልበት ጊዜ መጊዶ ላይ ነው የሞተው። “በእርሱም ዘመን የግብፅ ንጉሥ ፈርዖን ኒካው ከአሦር ንጉሥ ጋር ሊጋጠም ወደ ኤፍራጥስ ወንዝ ወጣ፤ ንጉሡም ኢዮስያስ ከእርሱ ጋር ሊጋጠም ወጣ፤ ፈርዖንም በተገናኘው ጊዜ በመጊዶ ገደለው” (2ኛ ነገሥት 23፡29)።

በዕብራይስጥ “ሀር መጊዶ” የሚባለው የመጊዶ ኮረብታ ወታደሮች ለጦርነት የሚከማቹበት ስፍራ ተምሳሌት ነው። የጊዜር ሸለቆ ወታደሮችን ለማከማቻና ለጦር መለማመጃነት አገልግሏል። የቀርሚሎስ ተራራ መተላለፊያ የእርሷ መሆኑ ከተማይቱ ወታደራዊ ጠቀሜታ እንዲኖራት አድርጓል። እግዚአብሔር የክርስቶስን ተቃዋሚና ሠራዊቱን በእስራኤል ላይ ለሚደረገው የመጨረሻ ጦርነት በሚያሰባስቡበት ጊዜ፤ ጦሩ መጊዶ፤ በግሪክኛ አርማኒዶን በተባለው ኮረብታ ላይ መከማቸቱ ታዲያ ያስደንቃል? “በዕብራይስጥም አርማኒዶን ወደሚባለው ስፍራ አስከተቱአቸው” (ራእይ 16፡16)።

የአርማጌዶኑ ጦርነት የዓለም ፍጻሜ ነው?

የኑክሊየር መሣሪያ ባለቤት ለመሆን በአገሮች መካከል የሚደረገውን እሽቅድምድም የሚቃወሙ ክፍሎች፤ ሕይወት ያለውን ፍጡር ሁሉ ሊያጠፋ የሚችለው አሠቃቂ የኑክሊየር አደጋ እንዳይቀስቀስ አስጠንቅቀዋል። ሰብአዊ ፍጡርን ከገጸ ምድር የሚያጠፋውን ታላቅ ጦርነት ለመግለጥ “አርማጌዶን” በሚል ቃል ተጠቅመዋል። ይሁን እንጂ፤ መጽሐፍ ቅዱስ “የአርማጌዶን ጦርነት” የሚለው ይህን ነው?

መጽሐፍ ቅዱስ የአርማጌዶን ውጊያ በዓለም ታሪክ የመጨረሻው ጦርነት መሆኑን አይገልጥም። ጦርነቱን ከዓለም ፍጻሜ ጋርም አያገናኘውም። እንደውም አርማጌዶን ላይ ውጊያ ይካሄዳል ብሎ በግልጽ አይናገርም። እግዚአብሔር ስለ አርማጌዶን የሚገልጠው ነገር ቢኖር፤ የዓለም ወታደራዊ ኃይላት የኢየሱስን ዳግም ወደ ምድር መመለስ በመቃወም ለውጊያ የሚሰበሰቡበት ስፍራ መሆኑን ነው። ራእይ ምዕራፍ 16ን በጥንቃቄ መመልከቱ በኢየሱስ ዳግም ምጽአት ዋዜማ በቅደም ተከተል የሚከናወኑ ነገሮችን ለመገንዘብ ይረዳል። አርማጌዶን ላይ የሚደረገው የወታደሮች መከማቸት ከክንውኖቹ አንዱ ነው።

ራእይ ምዕራፍ 16 ውስጥ እንደተገለጠው፤ እግዚአብሔር የመጨረሻ የፍርድ ጽዋውን በምድር ላይ ያፈሰሳል። እነዚህ ፍርዶች የሚከናወኑት፤ ኢየሱስ ዳግም ወደ ምድር ከሚመለስባቸው የመጨረሻ ሳምንታትና ቀናት በፊት ነው። ከመጨረሻው ፍርድ የሚቀድመው፤ መልአኩ በምድር ላይ የሚያፈሰው ስድስተኛ ጽዋ ነው (16፡12-16)። መካከለኛው ምሥራቅን እያቋረጠ ከቱርክ ወደ ፋርስ ባሕረ-ሰላጤ የሚፈሰው የኤፍራጥስ ወንዝ ይደርቃል። እግዚአብሔር ይህን ድንበር የሚያስወግደው፤ “ከፀሐይ መውጫ ለሚመጡ ነገሥታት መንገድ እንዲሰናዳላቸው” ነው። የዓለም ኃያላን ይሰባሰባሉ፤ የኤፍራጥስ ወንዝ መድረቅም መሰባሰባቸውን ያፋጥነዋል።

ስይጣን ተፈጥሯዊው መሰናክል ሲወገድለት፤ መንግሥታትን ሁሉ ይሰበሰቡ ዘንድ ዲያብሎሳዊ መልአክተኞቹን ያስማራቸዋል። “ምልክት እያደረጉ የአጋንንት መናፍስት ናቸውና፤ በታላቁም ሁሉን በሚገዛ፤ በእግዚአብሔር ቀን ወደሚሆነው ጦር እንዲያስከትቱአቸው ወደ ዓለም ሁሉ ነገሥታት ይወጣሉ” (16፡14)። ሠራዊቱ የሚተመው ለጦርነት ነው፤ ይሁን እንጂ፤ ማንን ሊወጋ ነው የሚመጣው? ብዙ ሰዎች ጦሩ ከየስፍራው የሚሰባሰበው እርስ በርሱ ሊዋጋ ይመስላቸዋል። በመሆኑም የጦሩን አርማጌዶን ላይ መሰባሰብ ትልቁና የመጨረሻው የዓለም ጦርነት ነው ይላሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ግን እነዚህ ሠራዊቶች የሚሰባሰቡት እርስ በእርሳቸው ሊዋጉ ነው አላለም። የሚወጉት ሌላ የጋራ ጠላት ይኖር ይሆን?

ሰይጣንና ተከታዩ የሆኑት ሰዎች፤ ሠራዊቶቹ ይሰበሰቡ ዘንድ አጋንንትን ይልካሉ። ሠራዊቶቹ የሚመጡትም እንደ ተባባሪዎች እንጂ እንደ ጠላት ሆነው አይደለም። አርማጌዶን ከውጊያ ሚዳነት ይልቅ እንደ መዘጋጃ ስፍራነት ነው የሚያገለግለው። የመጽሐፍ ቅዱስ ሌሎች ጥቅሶች የሚያመለክቱት፤ በምድራዊ ሠራዊቶችና በኢየሱስ መካከል የሚደረገው የመጨረሻ ጦርነት፤ ደቡብ እስራኤል በሚገኘው አርማጌዶን ላይ ሳይሆን፤ ኢየሩሳሌም ውስጥ መሆኑን ነው። አርማጌዶን፤ የምድር ሠራዊቶች መሪያቸው ለመጨረሻው ድል በሚያደርገው ዘመቻ ለመሳተፍ ይችሉ ዘንድ፤ ለመገናኛነት ነው የሚያገለግለው።

የክርስቶስ ተቃዋሚው የመጨረሻ ቀናት

የሠራዊቶች አርማጌዶን ላይ መሰባሰብ የዓለም ታሪክ ፍጻሜ አይደለም። ኢየሱስ ክርስቶስ ዙፋኑ ላይ ለመቀመጥ ከመመለሱ በፊት፤ አንድ የመጨረሻ የፍርድ ጽዋ ወደ ምድር መፍሰስ አለበት። ሐዋርያው ዮሐንስ፤ ራእይ 16፡17-21 ውስጥ የእግዚአብሔርን የመጨረሻ ፍርድ አመልክቷል። የእግዚአብሔር ፍርድ የመጨረሻ ጽዋ ወደ ምድር በሚፈሰበት ጊዜ፤ በሰማይ ካለው የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ “ተፈጽሟል” የሚል ድምጽ ይሰማል። ይህ ፍርድ የእግዚአብሔር የቅጣት ፕሮግራም የሚያበቃበትና፤ ለኢየሱስ መምጣት መድረኩ የሚዘጋጅበት ነው።

የመጨረሻው ጽዋ ሁለት ዓይነት ሥቃዮችን ያመጣል። መጀመሪያ፤ እግዚአብሔር አጥፊ መቅሠፍቶችን በተከታታይ ወደ ምድር ይልካል። “መብረቅና ድምፅም፤ ነጎድጓድም ሆኑ፤ ትልቅም የምድር መናወጥ ሆነ፤ ሰው በምድር ከተፈጠረ ጀምሮ እንዲያ ያለ ታላቅ መናወጥ ከቶ አልነበረም...። ደሴቶችም ሁሉ ሸሹ ተራራዎችም አልተገኙም። በሚዛንም አንድ ታላንት የሚያህል በረዶ በሰዎች ላይ ከሰማይ ወረደባቸው” (ራእይ 16፡18፤20-21)። እግዚአብሔር የተፈጥሮ ኃይልን በነዋሪዎቿ ላይ በሚያስነሣበት ጊዜ ዓለም የመጨረሻ የጣር ህቅታ ይይዛታል።

ከዚህ የመጨረሻ ጽዋ የሚወጣው ሁለተኛ ፍርድ የሚወርደው በባቢሎን መዲና ላይ ነው። “ታላቂቱም ባቢሎን የብርቱ ቁጣው ወደን ጠጅ የሞላበትን ጽዋ እንዲሰጣት በእግዚአብሔር ፊት ታሰበች” (ራእይ 16፡19)። በሚቀጥሉት የራእይ መጽሐፍ ሁለት ምዕራፎች፤ ሐዋርያው ዮሐንስ ባቢሎን የክርስቶስ ተቃዋሚ በሆነው ሰውና በሠራዊቱ የምትጠፋበትን ሁኔታ ይገልጣል። ባለፈው ምዕራፍ እንደተመለከትነው፤ የክርስቶስ ተቃዋሚ የሚሆነው ሰውዬ የባቢሎን ገዢ ጥገኛ ይሆናል።

የዓለም ሠራዊት አርማጌዶን ላይ መሰባሰብ፤ “የበረሃው ዘመቻ ቁጥር ሁለት” ዋዜማ ይሆናል። የሚሰበሰበው ሠራዊት፤ የክርስቶስ ተቃዋሚ የሆነውን ሰው ያሳዘነችውን ከተማ ለማውደም ወደ ባቢሎን ይዘምታል። ባቢሎንን ከደመሰሰ በኋላ፤ አይሁዳውያንን ለማጥፋት ወደ እስራኤል ይመለሳል። ያይኑው ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ምድር የሚመጣው።

የአርማጌዶን ውጊያ የመጨረሻው ጦርነት ሳይሆን፤ በተከታታይ ለሚሆኑ የመጨረሻ ጦርነቶች መንደርደሪያ ስለ መሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያመለክተን ሌላ ነገር አለ? ነቢዩ ዳንኤል የክርስቶስ ተቃዋሚ ስለሆነው ሰው የመጨረሻ ዘመን ፍንጭ ይሰጠናል። ይህ አንድ ነገር ይጠቁመን ይሆናል፤ ዳንኤል 11:36-45 ውስጥ ነቢዩ የዚህን የኃጢአት ሰው ተግባር ይገልጣል።

የክርስቶስ ተቃዋሚ የሚሆነው ሰው ራሱን ከፍ ከፍ እያደረገና ሐሰተኞቹን፤ “የአምባዎች አምላክ” እያከበረ በሥልጣን ገናና እንደሚሆን፤ ነቢዩ ዳንኤል ምዕራፍ 11:36-39 ውስጥ ይገልጣል። የክርስቶስ ተቃዋሚ የሚሆነው ሰው በመጨረሻዎቹ ሰባት ዓመታት ብዙ ስልታዊ ዓላማ፤ ወታደራዊ ኃይልና ከፍ ከፍ ማለት መሆኑን እነዚህ ቁጥሮች ይጠቁማሉ።

ከምዕራፍ 11:40 ጀምሮ ዳንኤል የሚያተኩረው፤ “በፍጻሜ ዘመን” በሚከናወኑ ነገሮች ላይ ነው። የክርስቶስ ተቃዋሚ የሚሆነውን ሰውና የሠራዊቱን እንቅስቃሴ እንዲሁም የሚያካሂዳቸውን ጦርነቶች ነው ዳንኤል በእነዚህ ቁጥሮች የሚገልጠው። ቁጥር 41 ላይ እንደተገለጠው ይህ ሰው፤ “ወደ መልካሚቱ ምድር [እስራኤል]” ይገባል።*

የተቃዋሚው በፍጻሜ ዘመን አጋማሽ ላይ መምጣት፤ ቀደም ሲል ከእስራኤል ጋር ካደረገው ስምምነት የተነሣ፤ ለሰው ሁሉ ዱብ ዕዳ ወይም ድንገተኛ ይሆንበታል። ያ ሁኔታ በሜዳ ያሉ ወደ ቤታቸው የመመለሻ ጊዜ እንኳን አጥተው በፍርሃት እንዲሸሹ (ማቴ. 24:15-21) ያደርጋቸዋል። ዳንኤል 11:40-41 ውስጥ የተጠቀሰው ወረራ፤ ተቃዋሚው “ከሠረገሎችና ከፈረሶች ከብዙም መርከቦች ጋር” ስለሚመጣ አስቀድሞ የታወቀ ይሆናል። ዳንኤል 11:41 ውስጥ የተጠቀሰው የ“መልካሚቱ ምድር” መወረር ከሠራዊቱ አርማጌዶን ላይ መሰባሰብ ጋር ተዛማጅነት አለው ብዬ አምናለሁ። የክርስቶስ ተቃዋሚ “ዓለም አቀፍ ግብረ ኃይል” ያሰባሰባል። ይህን የሚያደርገው፤ ዓለምን እንዳይገዛ የሚቃወሙትን ሁሉ ከያሉበት

* አንዳንዶች ጦርነቱ የሚካሄደው፤ በመጨረሻው ሰባት ዓመት አጋማሽ ላይ፤ ይህ ተቃዋሚ ሰው ኢየሩሳሌም ወዳለው ቤተ መቅደስ በመሄድ እግዚአብሔር ነኝ በሚልበት ጊዜ እንደሚሆን ይገምታሉ።

ለማጥፋት ነው። ሠራዊቱ አርማኒዶን ላይ ይሰባሰብና በስተደቡብ ወደ ግብፅና ወደ አፍሪካ ይጓዛል። “እጁን በአገሮች ላይ ይዘረጋል፤ የግብፅም ምድር አታመልጥም። በወርቅና በብርም መዝገብ ላይ፤ በከበረችም በግብፅ ዕቃ ሁሉ ላይ ይሠለጥናል፤ የሊቢያና የኢትዮጵያ* ሰዎችም ይከተሉታል” (11:42-43)።

ይሁን እንጂ፤ አንድ ድል ሌላ ዓመፅን ያስነሣል። “ከምሥራቅና ከሰሜን ግን ወሬ ያውከዋል፤ ብዙ ሰዎችንም ይገድል ዘንድና ፈጽሞ ያጠፋ ዘንድ በታላቅ ቁጣ ይወጣል” (11:44)። ከምሥራቅና ከሰሜን የሚመጡት ወሬዎች ምንድናቸው? የሚጠፉትስ እነማን ይሆኑ? ዳንኤል የሚገልጠው የክርስቶስን ተቃዋሚ የመጨረሻ የአገዛዝ ቀኖች ከሆኑ፤ አስፈሪው ወሬ የሚመጣው ከባቢሎን ሊሆን ይችላል። የባቢሎን ገዢ ምናልባት በዓረባውያን ወንድሞቹ ጥፋት በመቆጣት የነዳጅ እደላውን ለማቋረጥ ያስፈራራ ይሆናል። ወይም ደግሞ የወደፊቱ ታይቶት፤ እንደሚመጣ ከሚያውቀው ጦርነት ራሱን ለመከላከል ዝግጁነቱን ያሳያል። ምክንያቱ ምንም ይሁን ምን፤ ወሬው ግን የክርስቶስ ተቃዋሚ የሚሆነውን ሰው ያስጨንቀዋል። ለዚህ ነው ሠራዊቱን ለሌላ ዘመቻ፤ ጥፋትና ሽብር የሚያዘምተው። ባቢሎን ከግብፅ “በስተምሥራቅና ሰሜን” ትሆናለች። መጽሐፈ ራእይ እንደሚተነብየው፤ ኢየሱስ ወደ ምድር ከመመለሱ በፊት የክርስቶስ ተቃዋሚ ድል የሚያደርጋት የመጨረሻ ከተማ ባቢሎን ትሆናለች።

የክርስቶስ ተቃዋሚ “ከምሥራቅና ከሰሜን” የሚነሣበትን ችግር ካስወገደ በኋላ፤ የመጨረሻ ዘመቻውን ይጀምራል። “ንጉሣዊ ድንኳኑንም በባሕርና በከበረው በቅዱሱ ተራራ መካከል ይተክላል” (11:45)። ዳንኤል የክርስቶስ ተቃዋሚና ሠራዊቱ የሚሠፍሩበትን ቦታ ስም ባይጠቅስም፤ ሠራዊቱ በመጨረሻ የሚያጠቃውን ስፍራ እናውቅ ዘንድ በዝርዝር ይነግረናል። ስፍራው የሚገኘው በሜድትራኒያን ባሕርና “የከበረና የተቀደሰ ተራራ” ከተባለችው የኢየሩሳሌም ከተማ መካከል ነው። የክርስቶስ ተቃዋሚ የመጨረሻ መድረሻ እስራኤል ናት። የክርስቶስ ተቃዋሚ የሚያደርገው የመጨረሻ የጥፋት ዘመቻ “ዘመቻ ኢየሩሳሌም” ተብሎ ሊሰየም ይችላል።

* በግሪክኛ በመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች አስተሳሰብ ኢትዮጵያ ከግብፅ በስተደቡብ ጥቁር ዐባይና ነጭ ዐባይ እስከሚገናኙበት የነበረ አገርና መንግሥት ነው (ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት፤ የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር)። ሠራዊቱ ግብፅና አፍሪካውያን ተባባሪዎቿን በመውጋት እጃቸውን እንዲሰጡ ያስገድዳቸዋል። ይህን በማድረግ በስተደቡብ ያለ ደጀኑን አስተማማኝ ያደርገዋል።

ዘመቻ ኢየሩሳሌም

የክርስቶስ ተቃዋሚ እስራኤልን እንደ የውጊያ መነሻ ስፍራነት በመጠቀም ግብፅንና አፍሪካን ለመቆጣጠር፤ እንዲሁም ባቢሎንን ለመደምሰስና የመካከለኛው ምሥራቅን ቀሪ ክፍል ለመያዝ ሠራዊቱን ያዘምታል። “የጎን ውጋት” የሆኑበትን እነዚህን አገሮች በሚገባ ካጠፋቸው በኋላ፤ ላለፉት ሦስት ዓመታት ተኩል ሊያጠፋ ይሞክረው ወደነበረ ጠላት ፊቱን ይመልሳል። ዘመቻ ኢየሩሳሌም የሚያተኩረው፤ የእስራኤልን መዲና ፈጽሞ በማፈራረስና በምድሪቱ ላይ ያሉትን የእስራኤል ቅሪቶች በማጥፋቱ ላይ ነው።

ይህን የዘመኑን የመጨረሻ ጦርነት ነቢዩ ኢየሱልም ገልጦታል። መንግሥታት እስራኤልን ለመውጋት የሚያደርጉትን ዝግጅት ውብ በሆነ አገላለጥ እንዲህ በማለት ያቀርባል፡- “ይህን በአሕዛብ መካከል አውጁ፤ ለሰልፍ ተዘጋጁ፤ ኃያላንን አስነሡ፤ ሰልፈኞች ሁሉ ይቅረቡ ይውጡም። ማረሻችሁን ሰይፍ፤ ማጭዳችሁንም ጦር ለማድረግ ቀጥቅጡ፤ ደካማውም፤ እኔ ብርቱ ነኝ ይበል። እናንተ በዙሪያ ያላችሁ አሕዛብ ሁሉ፤ ቸኩላችሁ ኑ፤ ተሰብሰቡ፤ አቤቱ ኃያላኖችህን ወደዚያ አውርድ። አሕዛብ ይነሡ፤ ወደ ኢየሳፍጥ ሸለቆም ይውጡ፤ በዙሪያ ባሉ አሕዛብ ሁሉ ላይ እፈርድ ዘንድ በዚያ እቀመጣለሁና” (ኢዩ. 3፡9-12)።

በእስራኤል ላይ የሚደረገው የመጨረሻ ጦርነት የሚጀምረው፤ መንግሥታቱ ኢየሣፍጥ ሸለቆ ውስጥ ሲሰበሰቡ ነው። ምናልባት ምሥራቅ ኢየሩሳሌም ውስጥ፤ ማለት በከተማይቱና በደብረ ዘይት ተራራ መካከል በሚያልፈው የቁድሮን ሸለቆ ውስጥ ይሆናል።

ነቢዩ ዘካርያስም ኢየሩሳሌም ላይ በሚዘመተው በዚህ የመጨረሻ ጦርነት ላይ በማትኮር እንዲህ ብሏል፡- “አሕዛብንም ሁሉ በኢየሩሳሌም ላይ ለሰልፍ እሰበስባለሁ፤ ከተማይቱም ትያዛለች፤ ቤቶችም ይበዘበዛሉ፤ ሴቶችም ይነወራሉ፤ የከተማይቱም እኩሌታ ለምርኮ ይወጣል፤ የቀረው ሕዝብ ግን ከከተማ አይጠፋም” (ዘካ. 14፡2)። ይህ ውጊያ በታሪክ ውስጥ የሚከናወን ሌላ ጦርነት ሳይሆን፤ በእስራኤል ላይ የሚዘመት የመጨረሻ ጦርነት መሆኑን እንዴት እናውቃለን? ዘካርያስ ቀጥሎ ባሉት ጥቂት ቁጥሮች እንዲህ በማለት መልሱን ይሰጠናል፡- “እግዚአብሔር ይወጣል፤ በሰልፍም ቀን እንደተዋጋ ከእነዚያ አሕዛብ ጋር ይዋጋል። በዚያ ቀን እግሮቹ በኢየሩሳሌም ትይዩ በምሥራቅ በኩል ባለው በደብረ ዘይት ላይ ይቆማሉ፤ ደብረ ዘይትም መካከል ወደ ምሥራቅና ወደ ምዕራብ ይሰነጠቃል፤ እጅግም ታላቅ ሸለቆ ይሆናል፤ የተራራውም እኩሌታ ወደ ሰሜን፤ እኩሌታውም ወደ ደቡብ ይርቃል። የተራሮችም ሸለቆ እስከ አፀል

ይደርሳል፤ ...አምላኬ እግዚአብሔርም ከቅዱሳን ጋር ይመጣል” (ዘካ. 14፡3-5)። በዘካርያስ የተገለጠውና በኢየሩሳሌም ላይ የሚደረገው ጦርነት የሚያበቃው፤ ኢየሱስ ሕዝቡን ለመታደግ ወደ ምድር ሲመለስ ብቻ ነው።

ንጉሡ በመምጣት ላይ ነው

“የአርማጌዶን” ዘመቻ በምድር ላይ የሚደረግ የመጨረሻ ጦርነት አይደለም። እንደውም አርማጌዶን የሚለው ቃል እራሱ ጦርነትን አያመለክትም። ስሙ የሚገልጠው፤ ለውጊያ የሚዘጋጀው ሠራዊት ለመጨረሻ ጦርነት የሚሰባሰብበትን ግዙፍ ሸለቆ ነው። ሠራዊቱ ከዚያ ተነሥቶ አፍሪካን ድል ለማድረግ ወደ ግብፅ ይጓዛል። ከዚያም በሰባቱ ዓመታት ውስጥ የክርስቶስ ተቃዋሚ የሆነውን ሰው ስትቆጣጠረው የቆየችውን የባቢሎንን ከተማ ለማውደም ወደዚያ ይተማል። በመጨረሻም የእስራኤልን ሕዝብ ከምድር-ገጽ ለማጥፋት ወደ ኢየሩሳሌም ይመለሳል።

ዳንኤል፤ ኢዬኤልና ዘካርያስ በክርስቶስ ተቃዋሚና በክርስቶስ መካከል የሚደረገው ጦርነት የሚከናወነው ኢየሩሳሌም ላይ ይሆናል ነው የሚሉት። እግዚአብሔር ስለ ሕዝቡ ሲል በታሪክ ውስጥ ጣልቃ እንደሚገባና፤ የክርስቶስ ተቃዋሚ ኢየሩሳሌም ላይ የሚያዘምተውን ሠራዊት የሚያጠፋ መሆኑን ነው ምስቱም ነቢያት የሚተነብዩት። በዘካርያስ ትንቢት መሠረት ጦርነቱ የሚያበቃው፤ መሢሔ ወደ ምድር ሲመለስና እግሮቹ ደብረ ዘይት ተራራ ላይ ሲያርፉ ነው። ጦርነቱ የሚጠቃለለው፤ በኢየሱስ ዳግም ወደ ምድር መምጣት ይሆናል። በክርስቶስና በተቃዋሚው መካከል የሚደረገው የፍጻሜ ውጊያ ምንኛ አስፈሪ ይሆን?

ሐዋርያው ዮሐንስ ራእይ 19፡11-21 ውስጥ ባለው ክፍል ትክክለኛውን ጦርነት ይገልጠዋል። ጦርነቱ ሲጀመር “ታይቶ የማይታወቅ” መስሎ ነው ለዓለም የሚታየው። ዮሐንስ በአምባላይ ፈረሰ ላይ የተቀመጠውን ተዋጊ-ኢየሱስን በመጀመሪያ ያስተዋውቃል። ሰማይ ተከፍቶና ኢየሱስ ክርስቶስ በሰማይ ሠራዊት ታጅቦ ወደ ምድር ሲመለስ የሚታየውን አስፈሪ ግርማ ዮሐንስ ገልጦታል (19፡14)። ኢየሱስ ድል አድራጊ ነው፤ በልብሉ ላይ “የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ” የሚል ስም ተጽፎበታል (19፡16)።

ትእይንቱ ይለወጥና አንድ መልአክ የምድር አዕዋፍን ሁሉ ወደ ጦርነቱ ይሰበስባቸዋል። እነዚህ አዕዋፍ ከሁሉ የላቀ ምድራዊ ሠራዊት ከሰማይ ሠራዊት ጋር የሚያደርገውን “ጦርነት ፍጻሜ” ይመለከታሉ። ይህ ብቻም አይደል፤ ከጦርነቱ በኋላ ምድርን የሚሸፍነውን የሰዎች በድን ሥጋ እንዲበሉም ይጋበዛሉ።

የሐንስ ከዚህ ቀጥሎ የሚያሳየን፡ አምባላይ ፈረስ ላይ የተቀመጠውን የሚዋጉትን ተዋጊዎች ነው። “በፈረሱም የተቀመጠውን፡ ጭፍሮችንም ይወጉ ዘንድ አውሬውና የምድር ነገሥታት ጭፍራዎቻቸውንም ተከማችተው አየሁ” (19፡19)። የክርስቶስ ተቃዋሚና ሠራዊቱ ዓለም ልታሰባሰበው የሚቻላትን ኃይል ሁሉ ይወክላሉ። ወደ ኢየሩሳሌም መጥተዋል፤ ኢየሱስ በዙፋኑ ላይ ሊቀመጥ ወደ ምድር በሚመለስበት ጊዜ የመጨረሻ እንቅፋት የሚሆኑት እነርሱ ናቸው።

እስከዛሬ ከተደረጉት ሁሉ እጅግ የላቀውን ጦርነት ለመመልከት በግንባር ረድፍ ባሉ መቀመጫዎች ላይ አረፍ እንላለን። ተቀናቃኞቹ በየፊናቸው ብርቱዎች ናቸው። የክርስቶስ ተቃዋሚ የሆነው ሰውም ሰይጣን ሊያቀርበው ከሚቻለው ሁሉ የላቀና ዓለምን የሚቆጣጠራትን ክፉ መንግሥት የሚወክል ነው። ክርስቶስ ደግሞ እግዚአብሔር የሚያቀርበውና ከሁሉ የላቀ ሲሆን፤ አመጣጡም እንደ ታዳጊና ዓለምን ለመግዛት የእግዚአብሔር ሥልጣን እንዳለው ገናና ሆኖ ነው። ደወሉ ያቃጭላል፤ ተፋላሚዎቹም ወደ መፋለሚያው መድረክ መሀል ይመጣሉ። ውድድሩ የሚያበቃው በአንድ ምት ነው፡-

“አውሬውም ተያዘ፤ በእርሱም ፊት ተአምራትን እያደረገ የአውሬውን ምልክት የተቀበሉትን፤ ለምስሉም የሰገዱትን ያሳተ ሐሰተኛው ነቢይ፤ ከእርሱ ጋር ተያዘ፤ ሁለቱም በሕይወት ሳሉ በዲን ወደሚቃጠል ወደ እሳት ባሕር ተጣሉ። የቀሩትም በፈረስ ላይ ከተቀመጠው፤ ከአፉ በሚወጣው ሰይፍ ተገደሉ፤ ወፎችም ሁሉ ከሥጋቸው ጠገቡ” (ራእይ 19፡20-21)። ጦርነቱ ከመጀመሩ በፊት ነው የሚያበቃው።

ኢየሩሳሌም ላይ የሚካሄደው የአርማኒዶን ጦርነት፤ ታሪክ ከሚያውቃቸው ጦርነቶች ሁሉ በአጭሩ የተቀጨ ነው። ሠራዊቱ በሁለቱም ወገን እንደሚከማቹ የሐንስ ይገልጣል። በመልካምና በክፉ ኃይላት መካከል የሚደረገውን አስደናቂ ፍልሚያ ልንመለከት ነው። ይሁን እንጂ፤ አንድ ሰው የቱንም ያህል ኃይል ቢሆን፤ ከእግዚአብሔር ብርቱ ክንድ አንጻር ምንም አይደለም።

ነቢዩ ኢሳይያስ፤ ምድር ላይ የሚሰባሰበው ብርቱ ኃይል ከእግዚአብሔር ኃይል ጋር ሲነጻጸር የሚመስለውን እንደሚከተለው ይገልጠዋል፡- “እነሆ አሕዛብ በገንቦ እንዳለች ጠብታ ናቸው፤ በሚዛንም እንዳለች ትንሽ ትቢያ ተቆጥረዋል . . . ። አሕዛብ ሁሉ በፊቱ እንዳልነበሩ ናቸው። ከምናምን እንደሚያንሱ እንደ ከንቱ ነገርም ይቆጥራቸዋል”

(ኢሳ. 40፡15፥ 17)። በእግዚአብሔር ኃይል ፊት የክርስቶስ ተቃዋሚና ሠራዊቱ በቅፅበት ይጠፋሉ።

የክርስቶስ ተቃዋሚና ረዳቶቹ ተይዘው ወደ ዘላለም ቅጣት ይጣላሉ። እግዚአብሔር ነኝ ይል የነበረው ሰው ፍጻሜ በዚህ ሁኔታ በውርደት ይደመደማል። ኢየሩሳሌምን ለመውጋት የተሰባሰበው ግዙፍ ሠራዊትም፣ ክርስቶስ አንድ ቃል ብቻ ሲናገር ወደ ፊት ይለወጣል። የሠራዊቱ አባላት የያዙትን መሣሪያ ለመተኮስ እንኳን ዕድል አይኖራቸውም። አርማጊዶን ላይ የተጀመረው መሰባሰብ በኢየሱስ ድል አድራጊነት ያበቃል። እርሱም “የንጉሦች ንጉሥና የጌቶች ጌታ” የሚለውን ዘላለማዊ ክብር ይይዛል።